

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsienuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 39

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 RUGSĖJO - SEPTEMBER 29

61-MIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Ginklai Indijoje buvo nutile, bet jie vėl sužvangė

Saugumo Tarybos pastangomis buvo sutartos paliaubos tarp Indijos ir Pakistano, bet jų jau nebesilaikoma.

Praeitą ketvirtadienį Saugumo Tarybos pastangomis pavyko padaryti paliaubas tarp Indijos ir Pakistano, bet jau sekmadienį, kaip pranešama iš Pakistano, Indija vėl tankais ir artilerija puolė netoli Lahore miesto, bet puolimas buvo atremtas. Pakistano kaltina, kad Indijos kariuomenė puolė ir kitoje vietoje. O Indija kaltina Pakistaną, kad jo kariuomenė nesilaikanti paliaubų.

Jungt. Tautų gen. sekretorius U Thant dar tiki, kad šitie nedideli įvykiai nesugriaus paliaubų, bet kaip bus iš tikrųjų, šiandien nežinoma.

Pagal Jungtinių Tautų reikalavimą, abi šalys turi atitraukti savo kariuomenę į senas linijas, bet atrodo, kad tai nebus lengva padaryti. Tuo tarpu abi pusės dar stengiasi užimti geresnes pozicijas.

Indijos ministeris pirmininkas pareiškė, kad Indija nesutinka su plebiscitu Kašmire, o ta sąlyga yra pagrindinis Pakistano reikalavimas. Taigi, reikės Saliamono, kad galėtų sugalvoti būdą, kaip tas dvi valstybes sutaisyti ir Kašmire klausimą išspręsti.

Abi šalys per 3 savaites karo neteko kelių tūkstančių karių, kelių šimtų tankų ir daugiau kaip šimto lėktuvų.

Dabar Saugumo Taryba siūnčia ten savo atstovus stebėti, kaip paliaubos vykdomos. Jų būsią apie porą šimtų, bet kol kas nėra dar tik keliolika, todėl jie mažai ką gali pamatyti, kas dedasi tūkstančio mylių ilgumo fronte.

NAUJI VIESULAI

Susiformavęs Carol viesulas tuo tarpu yra toli vandenynė ir JAV negresia, bet viesulas Debbie eina į Meksikos įlanką, ir iš jo visko galima sulaukti.

Karo didvyris pulk. leit. Robin Risner dingo mūšyje su partizanais Vietname.

Pavergtųjų Seimas pradėjo posėdžius

Kai rugsėjo 21 d. stiklinius e savo rūmuose New Yorke susirinko naujos sesijos Jungtinės Tautos, skersai gatvės susirinko ir Pavergtųjų Seimas savo dviliktosios sesijos.

Jos pirmininku išrinktas Lietuvos delegacijos pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas, vicepirm. Lenkijos delegacijos pirm. S. Korbonski ir gen. sekretorium ligšiolinis gen. sekretoriaus pavaduotojas vengras E. Gasparas.

Iš Seimo pirmininko ir gen. sekretoriaus apyskaitinio pranešimo sužinoma, kad Pavergtųjų Seimas uoliai vykdė savo uždavinius — "priminti, nukreipti, pastūmėti, pakumščiuoti, garsiai ir aiškiai šaukti ir nuolatos kartoti tai, kas turi būti išgirsta".

Tie uždaviniai Seimui lieka ir ateičiai.

Laikraščių streikas tęsiasi

Derybos tarp New York Times leidėjų ir jų samdinių nepadarė jokios pažangos.

Streikui prasidėjus New York Times įstaigoje, kitų 6 laikraščių leidėjai uždare savo įstaigas, bet New York Herald Tribune šeštadienį pranešė leidėjų sąjungai, kad pirmadienį vėl pradeda tą laikraštį leisti. Kitų laikraščių leidėjai, tame tarpe ir The New York Times, paskelbė, kad Tribune nutarimas jų pozicijos nepakeis.

Laikraščių leidėjai yra nuo streiko apsidraudę po \$13,000 dienai. Streikuojantieji moka jų sąjunga nuo \$40 iki \$89 savaitei.

Graikai jau turi vyriausybę

Pagaliau Graikijos parlamentas pareiškė pasitikėjimą Stefanos Stefanopoulou sudarytai vyriausybei. Tuo būdu pasibaigė 72 dienas užsitęsusi krizė. Liepos 15 diena nuverstasis Papanдреou betgi šią vyriausybę vadina nelegalia ir yra pasiryžęs su ja kovoti, kiek tik galės.

Dėl nepaprastai ilgai užsitęsiosios vyriausybės krizės, dėl to kilusių politinių aistrų ir masinių demonstracijų prieš karalių Graikija jau buvo priėjusi beveik prie civilinio karo ribos.

Jungtinės Tautos: Kairėje Pakistano ambasadorius Zulfikar Ali Bhuto, dešinėje JAV ambasadorius Arthur Goldberg kalbasi su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Gromiko, tarp jų stovi Sovietų S-gos ambasadorius Washingtonė Anatolij Dobrinin.

Teisia už kyšius Mass. pareigūnus

Bostone teisiami 4 gubernatoriaus patarėjai, dabartiniai — Joseph Ray Crimmins ir Raymond F. Sullivan ir buvę — Michael Favaluli ir Ernest Stasiun. Crimmins kaltinamas paėmęs kyšį, o kiti trys — reikalavę kyšio.

Kartu ton bylon buvo įtrauktas ir du kartus buvęs Massachusetts gubernatorius Foster Furcolo. Jis buvo kaltinamas padėjęs kyšį su tvarkyti, bet, pradėjus bylą svarstyti, prokurorui išdėčius kaltinimus ir liudininkams parodyti, teisėjas pasiūlė prisiekusiems posėdininkams bylą prieš Furcolo nutraukti. Taip ir buvo padaryta.

Patarėjų byla tęsiama.

Paėmė labai didelius komunistų sandėlius

Amerikiečių parašutinininkai ir kiti daliniai, valydami nuo komunistų užsibrėžtus Pietų Vietnamo plotus, staugiai užklupo didelius komunistų partizanų ginklų sandėlius.

Ten buvo rasta daug sovietų gamybos ginklų.

Studentų piketai su avimis

Kaip žinoma, Kinija reikalauja iš Indijos grąžinti jai tariamai pagrobtas iš jos teritorijos avis ir jaučius, kuriuos indai, esą, nusigabėję drauge su iš pasienio pagrobtais kiniečiais.

Indijos sostinės universiteto studentai surengė demonstraciją prie Kinijos ambasados ir, norėdami pajaukti Kinijos reikalavimą, atsivedė pulką avių.

Kinija dėl to studentų pokšto išsižeidė ir pareiškė Indijai protestą.

Komunistai nužudė du amerikiečius.

Komunistai Vietname nužudė du beisvius amerikiečius, keršydami už komunistų teroristų sušaudymą.

Krašto apsaugos sekretorius Robert McNamara skelbia, kad Pentagonas samdys dar 60,000 civilinių tarnautojų, kurie pakais rastinėse ir kt. dirbančius karius. Tuo būdu bus sutaupyta daug lėšų ir sumažintas šaukimų skaičius.

Visi nori pamatyti popiežių

Kaip žinoma, popiežius Paulius VI spalio 4 d. atvyksta į Jungtines Tautas New Yorke, kur pasakys kalbą. Iš aeridromo į šv. Patriko katedrą jis važiuos 24 mylias miesto gatvėmis atvirame automobilyje, kad kuo daugiau žmonių galėtų jį pamatyti. Pamaldas laikys Yankee stadione, kur yra 67,000 vietų, bet ir jų neužtenka norintiems ten būti.

Prezidentas Johnsonas su popiežium matysis JAV ambasadoriaus Goldbergio būveinėje.

Bilions dolerių mokykloms

Prezidentas pasirašė įstatymą, kuriuo iš federalinės valdžios lėšų mokykloms skiriama 1 bil. 200 tūkstančių dolerių pašalpos. Ta pašalpa skiriama neturtingiems mokiniams, kurių tėvų metinės pajamos yra mažesnės kaip \$2,000.

Beveikdu bilionai kovai su skurdu

Senatas 46 balsais prieš 22 priėmė įstatymą, kuris numato 1 bil. 700 tūkstančių dolerių kovai su skurdu.

Atstovų rūmų priimta suma yra 285 mil. didesnė, nei prezidentas Johnsonas prašė.

Skelbia religijos laisvę

Katalikų bažnyčios visuotinis susirinkimas Romoje priėmė "religijos laisvės deklaraciją", už kurią balsavo 1997 atstovai ir prieš 224.

Gyvenimas parodys, ar katalikų bažnyčia tikrai ateityje ne tik reikalauja, kad valstybėje visos religijos būtų pripažįstamos lygiomis, bet ir pati nevaržys žmonėms tikėti taip, kaip jie yra įsitikinę.

Popiežius aplankė čigonų šventę

Popiežius Paulius VI aplankė 3,000 čigonų katalikų, kurie iš viso pasaulio suvažiavo į Pomezijos miestelį netoli Romos pasimelsti prie Kolizėjaus griuvėsių už pirmuosius krikščionis kankinius, atlaikę jiems pamaldas ir pasakę pamokslą 4 kalbomis.

Čigonai ta proga popiežiui pastatė biblioteką turinio baletą.

Susirinko Jungtinių Tautų generalinė sesija

Pirmininku išrinktas italas Amintore Fanfani. Goldbergio ir Gromiko kalbos. Jų atgarsiai.

Rugsėjo 21 d. Jungtinės Tautos susirinko 20-sios sesijos. Pirmininku išrinktas Italijos atstovas Amintore Fanfani. Jos darbotvarkėje yra daug svarbių klausimų. JAV ambasadorius Goldbergas savo pirmosios kalbos dalį skyrė Vietnamo klausimui. Jis kaltino Kiniją, kad ji nori pajungti visą Aziją ir pirmąją auką pasirinko Pietų Vietnamą. JAV iš savo pusės dės visas galimas pastangas, kad P. Vietnamas būtų apsaugotas nuo komunistų pagrobimo.

Jis pakartojo pasiūlymą, kad JAV ir Sovietų Sąjunga sunaikintų bent dalį atominių ginklų, o atominę jėgą panaudotų tik taikos reikálams. Jis dar pareiškė viltį, kad prez. Johnsono "didžiosios bendruomenės" planą panaudos ir Jungtinės Tautos "visų žmonių ir visiems didžiajai visuomenei sukurti".

Kitą dieną kalbėjo Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrej Gromiko, kuris, kaip ir reikėjo laukti, JAV pavadino agresore dėl jos elgesio Vietname.

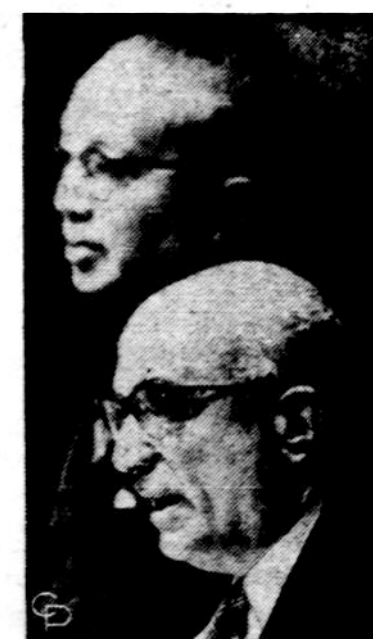
Jis veidmainiškai siūlė nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, apsaugoti žmoniją nuo atominių ginklų plitimo, bet ne žodžiu neprisiminė JAV ambasadoriaus pasiūlymo dalį atominių ginklų sunaikinti.

Diplomatai kalba, kad ši kartą Gromiko kalba buvo "švelnesnė" negu paprastai, kad jis turėjęs užsipult JAV, nes Kinija ir taip jau kaltina Sovietų Sąjungą, jog įeinanti kartu su kapitalistais. Jo kalba, sako diplomatai, rodo, kad jis nenorėjo aštrinti Sovietų Sąjungos santykių su JAV, kad JAV ir Sovietų Sąjunga vėl mėgina megti glaudesnius santykius, neatsižvelgiant į karą Vietname.

Velnių vaidmuo šių dienų gyvenime

Katalikų bažnyčios susirinkimas Romoje 2,111 balsų prieš 44 priėmė nutarimą šių dienų bažnyčios gyvenime klausimu, kuriame paliečiami dalykai, pradedant gyventojų dauginimosi ir baigiant atomineis ginklais.

Kai kurie vyskupai nepatenkinti, kad tame dokumente nepakankamai aiškiai nusakytas velnių vaidmuo šių dienų gyvenime ir nenurodyta, kas daryti, jeigu būtų susitakta su žmonėmis iš kitų planetų.

Virsuje Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant, apačioje dabartinis JT visumos susirinkimų pirmininkas italas Amintore Fanfani.

Iš JAV reikalauja vieno bil. dolerių

Buvęs Dominikonų respublikos prez. Bosch, kuris gyveno už respublikos ribų, bet šiomis dienomis sugrįžo, pareiškė, kad pagal konstituciją išrinktoji vyriausybė turėsianti pareikalauti iš JAV atlyginti vieną bilioną dolerių už nuostolius, kurie padaryti JAV kariuomenei įsiveržus į Dominikonų sostinę.

Vietnamo karo aukos

Iki šiol Vietname žuvo 1008 amerikiečiai ir 3,779 yra sužeisti. Šios aukos skaičiuojamos nuo pat karo pradžios.

Žinoma, komunistų aukų skaičius yra desimteriopai didesnis, ir dabar jau aiškiai kalbama apie karo pakrypimą komunistų nenaudai.

Astronautas David R. Scott parinktas "pasivaikščioti" erdvėje net 90 minučių, kai jis kitais metais ten atsidurs su Gemini 8.

Jei žygiuojame, tai visi . . .

Lapkričio 13 diena yra paskirta žygiui į Jungtines Tautas. Taigi beliko tik pusantro mėnesio laiko. Jo ratas jau smarkiai sukasi — daugelyje vietų jau sukurti tam reikalui komitetai, kurie telkia lėšas, rūpinasi, kad kuo didžiausias skaičius lietuvių tą dieną į New Yorką atvyktų.

Todėl šiuo metu būtų nedovanotina kalbėti, kad tokio žygio nereikia, kad jis negerai pradėtas organizuoti ir tt. Šiandien reikia dėti visas įmanomas pastangas, kad jis kuo geriau pasisektų. O kad to pasiektume, reikia dviejų dalykų: lėšų ir kuo didesnio dalyvių skaičiaus.

Kiekvienos vietos veikėjai, turėdami galvoje tenyščias sąlygas, aišku, dės visas pastangas, kad ir lėšų būtų kuo daugiau surinkta ir kuo daugiau žmonių nuvažiuotų į New Yorką tame žygyje dalyvauti.

Centro komitetas kalba apie bilietus, turbūt įėjimui į Madison aikštės salę. Jis turi tuoj spaudoje paskelbti jų kainą ir paraginti, kad juos įsigytų tie, kurie negalės žygyje dalyvauti.

Centro komitetas sako, kad ir latviai dalyvaus žygyje. Apie estus nieko nekalbama.

Blogai, kad pačioje pradžioje tiek latviai, tiek estai nebuvo pakviesti į komitetą ir kad tas žygis nepaskelbtas visų pabaltiečių žygiu. Į juos kreiptasi tik vėliau, todėl gal jie ir nesijaučia lygiateisiai. Jei taip, tai ir jų dalyvavimas nebus toks nuosirdus, koks galėtų ir turėtų būti.

Šias eilutes rašantis kreipėsi į latvių žurnalista Bostone ir klausė, ką latvių spauda rašo apie lapkričio 13 dienos žygį į Jungtines Tautas. Jis atsakė, kad ten nieko nėra.

Jei taip iš tikrųjų yra, tai negalime tikėtis sulaukti iš latvių didesnės paramos. Tas pats ir iš estų. O jų parama labai reikalinga, jei norime (o tai būtina), kad žygis savo dalyvių skaičiumi padarytų įspūdį ir spaudos atstovams, kurie tuo atveju negalės to įvykio nutylėti ir jį išgarsins visuose mūsų žemės kampuose.

Kad ir nedaug laiko beliko, bet dar galima su latviais ir estais sueiti tuo reikalu ir artimesnius santykius ir juos labiau žygiu sudominti. Jis nėra vien lietuvių reikalas, jis visų pabaltiečių, tai visi turime jame dalyvauti lygiomis teisėmis ir pareigomis.

Lietuvių veiksmų pasitarimas

Rugsėjo 18 d. įvyko Vliko ir P. Lietuvių Bendruomenės centro valdybų pasitarimas New Yorke. Pasitarime dalyvavo VLIKo valdybos pirmininkas V. Sidzikauskas ir nariai J. Audėnas, K. Bielinis, Br. Bieliukas, dr. K. Čeginskis, S. Lašys ir Br. Nemickas; PLB centro valdybos pirmininko pavaduotojas S. Barzdukas (pirmininkas J. Bačiūnas pasitarime negalėjo dalyvauti, nes šiuo metu jis lankosi Europoje), inž. A. Nasvytis, inž. Kamantas. Pasaulio Lietuvių redaktorius J. Staniškis. Ir tame pasitarime jaunesiems atstovavo K. Gureckas.

Darbu tvarka buvo tokia: Išeivijos lietuvių veikla ateities perspektyvoje ir reikiamos išvados; VLIKo ir Bendruomenės bendradarbiavimas kaip remiamasis gyvosios išeivijos lietuvių jėgomis; Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso politinė dalis; Informacijos ir kitų bendrųjų darbų derinimas ir einamieji reikalai.

Pasitarimui pirmininkavo pasikeisdami VLIKo ir PLB valdybų pirmininkai, sekretoriavo dr. K. Čeginskis ir inž. V. Kamantas.

Atidarant tą pasitarimą, tarė žodį pirmininkaujantis V. Sidzikauskas. Jis pabrėžė, kad šis pirmasis pasitarimas tarp VLIKo ir PLB valdybų atstovų įvyksta mums reikšmingais metais — 25-rių Lietuvos okupacijos metų sukakties skaudžiam ženkliu. Tai proga pasidairyti, kas ruveikta. Lietuvių ir kitų Pabaltijo valstybių — Latvijos ir Estijos — okupantų buvo dėti daug pastangų įrodyti, kad tai nėra okupacija, o tik trijų Pabaltijo vals-

tybių įsijungimas į Sovietų Sąjungą ir kad tie kraštai dabar gražiai ir laisvai gyvena; vienok pasaulio didžioji spauda beveik visose šalyse pastebėjo, kad tos trys valstybės yra okupuotos. Tai yra geras ženklas. Bet kova tų valstybių laisvei atstatyti yra sunki, nors nereikia prarasti vilties. Per tuos 25-rius okupacijos metus Lietuvoje daug kas pakito. Senoji karta, kuri gyveno Lietuvos nepriklausomybės metais, išmiršta, ir ją jau pavaduoja tie, kurie yra tik gine anais nepriklausomybės metais, bet mokyklas jau išėję okupacijoje. Bet ir jų tarpe gimsta visokių minčių, ir jie nėra vienodai okupuanto paveikiami. Reikia juos suprasti, pažinti. Mūsų tautos ketvirtadalis gyvena už Lietuvos sienų. Išeivijoje Lietuvos politinei minčiai atstovauja VLIKas, kurį sudaro nepriklausomoje Lietuvoje veikusių politinių samborių atstovai. Jis yra pasiėmęs didelę atsakomybę. VLIKas savo veikla atsiremia į išeivijos organizuotą lietuvių visuomenę, glaudžiai bendradarbiauja ir su PLB. Abiejų šių dviejų centrinių organizacijų veiklai geriau suderinti, darbo veikimo sritims pasidalinti ir yra šio pasitarimo tikslas.

PLB pirmininko pavaduotojas St. Barzdukas savo žody suinėjo, kad šio posėdžio sumanytoja buvo LB, kad jos ir darbotvarkė pasiūlyta.

Besitariant ir besikalbant buvo kiek nutolta nuo darbotvarkėje numatytų klausimų. Paliesti ir ryšiai su kraštu. Būtų gyvas reikalas užmegzti ryšius tarp besidarbuojančių mokslo ar kul-

Rinkimus laimėjęs V. Vokietijos kancleris Ludwig Erhard kalbasi su laikraštininkais.

tūros srityje. Daug kas naujo sukurta tose srityse Lietuvoje, o taip pat ir išeivijoje. Deja, tiesioginis ryšys su Lietuvoje gyvenančiais kultūrininkais nėra įmanomas be okupacijos pareigūnų tarpininkavimo. Esama ir įvairių kitokių kliūčių, kurias sudaro dabartinė Lietuvos politinė padėtis. Nūdienės Lietuvos visos kultūrai skirtos institucijos nėra savarankios, neturi teisės be okupanto tarpininko susisiekti su užsieniu ar net su išeivija pasikeisti kultūros srityje nuveiktais darbais.

Kadangi tas klausimas darbotvarkėje nebuvo numatytas, tai susitarė kitame panašiam pasitarime jį pasvarstyti. Pasisakyta, kad ateityje panašius pasitarimus būtų kviečiami Lietuvos valstybei atstovaujantieji asmenys ir Lietuvos pasiuntinių šefas S. Lozoraitis. Kitas panašus pasitarimas numatytas Clevelande, Ohio.

Pranešimai — St. Barzdukos Išeivijos lietuvių veikla ateities perspektyvoje ir reikiamos išvados ir inž. Nasvyčio Vliko ir Bendruomenės bendradarbiavimas, kaip remiamasis gyvosios išeivijos lietuvių jėgomis — daug ginčų nesukėlė. Vieni ir antri pranešimu buvo paliesti darbo pasidalinimo ir veiklos sričių klausimai.

Cia VLIKo atstovai St. Lašys, Br. Nemickas, J. Audėnas aiškiai pasisakė, kad VLIKo veikimo sritį labai aiški: Lietuvos laisvinimo kovos remimas, savųjų ir užsienio valstybių politikos vairuotojų tarpe ir visa kita, kas tik su ta laisvės byla yra susiję. VLIKas ieško toje savo veikloje sau talkininkų ir nuosirdžiai nori bendradarbiauti su lietuvių išeivijos bendruomene.

Tiesą, gyvojoje veikloje susiduriama ir ir yra galima trintis, juo labiau, kad tarp politikos ir kultūros darbo esama daug bendro ir ir net sunkiai nuo vienas kito atskiriamas. Čia pat buvo išsiaiškinta, kad VLIKas, skirdamas kitose valstybėse savo atstovus, pasitaria dėl jų kandidatūrų su vietos lietuvių Bendruomenės atstovais.

PLB atstovai St. Barzdukas, inž. A. Nasvytis ir inž. V. Kamantas pasisakė, kad Bendruomenė nėra linkusi savintis VLIKo veikimo srities. Bet tose valstybėse, kur jau veikia lietuvių Bendruomenė ir kuriose iki šiol nebuvo VLIKas atstovaujamas, ten LB bet kuriomis progomis Lietuvos laisvinimo bylos nepamiršta ir toje srityje veikia. Australijoje, pavyzdžiui, jau sudaryta LB politikos komisija. Tokios komisijos gali ir turėtų bendradarbiauti su VLIKo atstovais ir antraip.

Buvo laukta, kad tas klausimas sukels didesnių ir gal aštresnių ginčų, bet nesugaištant daug laiko, tuoj buvo susiprasta, kilę nesutariai išaiškinti.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso politinės dalies klausimu išsamų bei kruopščiai paruoštą pranešimą padarė inž. V. Kamantas. Ir tas klausimas jokių ginčų nesukėlė. Toks pasaulio jaunimo kongreso suaukimas visais požūriais yra naudingas, ir būtina, kad kiek tik galima daugiau pats jaunimas tame kongrese galėtų pasireikšti savo pranešimais, savo mintimis, o kas liečia Lietuvos laisvinimo bylą, tai pageidautinas kontaktas su VLIKu, kad nesidarytų kokių nors spragų.

Pritaikius jaunimo Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti ruošiamai lapkričio 13 d. demonstracijai ir pageidauti, kad toji demonstracija būtų kaip galima įspūdingesnė. Nors čia praktiškai kad ir nebus nieko atsieta, bet jos propagandinė reikšmė gali būti vertinga.

Jungtinių Tautų Organizacija atstovaujama įvairių valstybių atstovų, o tų valstybių vidaus santvarkos ir jų ideologijos yra skirtingos. Tarp jų esama vienpartinės sistemos šalininkų tiek iš kairės, tiek ir iš dešinės, yra ir demokratiniams pagrindais besitvarkančių valstybių, bet ir šių tarpe esama nevienodai nusiteikusių užsienio politikos klausimais. Tai Lietuvos bylos iškėlimo klausimas priklauso ne nuo Jungtinių Tautų Organizacijos kaip tokios, bet nuo paskirų valstybių. Pirmia reikia susiprasti su atskirų valstybių vyriausybėmis ir gauti iš jų pasizadėjimą Lietuvos laisvinimo bylai paremti ir jai iškelti JT posėdžiuose. Tai ir būsimą jaunimo ruošiamą lapkričio 13 dieną demonstraciją turį tik tiek reikšmės, kiek tos demonstracijos iškelti šūkių palies kitas valstybes, kurios sudaro JTO visumos daugumą.

Įvykęs VLIKo ir PLB atstovų pasitarimas buvo tikrai našus, gausus svariomis mintimis ir nevarginantis. To pasitarimo pranešimas nutarta paskelbti viešai spaudoje. Čia yra tik korespondento įspūdiniai ir kai kurių pasakytų minčių atpašakojimas.

Čia nesuminėti ir kai kurie neesminiai priekaištai VLIKui, kad, esą, būtų reikalinga susirasti jam kitas savo veikimo gaires, bet tos naujos gairės nenurodytos, o tai apie jas ir rašyti nėra ką. Dar buvo prabėgomis prisiminta ir L. Valiuko rezoliucijų veikla, bet ji nepanagrinėta, o tik suminėta ir pažymėta, kad ji turinti šiek tiek tokios propagandinės reikšmės.

Kaip jau sakytą, buvo paliestas ir ryšys su kraštu klausimas, bet ir jis čia nebuvo esminiai gvildintas, tai irgi nėra ką apie tai kalbėti.

Tokie pasitarimai, skirti mūsų valstybinei bei politinei minčiai ugdyti, tarpvals-

LEKTUVAS PAKELS 800 GINKLUOTŲ KARIŲ

Planuojama apie 1970 metus turėti tokių sprausminių lektuvų, kurie per valandą skris 550 mylių ir galės paimti 800 ginkluotų karių ir skristi be sustojimo 6,300 mylių, jei krovins nesvers daugiau, kaip 100,000 svarų, arba 3,100 mylių su sunkesniu kroviniu.

Dabar didžiausias Lockheed C-141 tegali paimti daugiausia 70,000 svarų krovinį.

TAUTOS BE RASTO

Mūsų žemėje dar yra daug tautų, kurios neturi savo rašto. Vien Australijai priklausančioje Naujojoje Gvinėjoje tokių tautelių skaičiuojama apie 700.

Santa Ana, Cal., yra tarptautinis institutas, kuris rūpinasi paruošti toms tautoms jų alfabetą. Jo narių dalis tą darbą dirba ir N. Gvinėjoje. Australijos vyriausybė nėra tam labai palanki, nes ji nori, kad tos tautos pasisavintų anglų kalbą. Instituto veikėjai aiškina, kad savas raštas tas tautas paskatins ir anglų kalbos išmokti.

DIRBTINĖ ŠIRDIS

JAV širdies instituto atstovas dr. Frank Hastings sako, kad per kelerius metus institutas tikisi pagaminti dirbtinę širdį, kuri galės veikti kaip tikroji, bet dar daugiau metų praeis, kol tokią širdimi galės pasinaudoti didelis ligonių skaičius.

KOVA SU EISMO NELAIMĖMIS

Kiekvienas vairuotojas, pajutęs, kad jo dėmesys silpnėja, mielai išgeria puodelį kavos. Žinoma, puodeliui kavos nieko negalima prikišti, tačiau reikia vengti jos vartoti per daug. Bandymai įrodė, kad jau keturi puodeliai kavos sumažina važiavimo saugumą.

CIA PAMOKĖ NET AMBASADORIENE

Ispanijos sostinėje Madride JAV ambasadoriaus žmona, kuri laikoma viena iš 10 gražiausių deivinių moterų mūsų žemėje, nebuvo įleista į karių krautuvę, nes nebuvo tinkamai apsilikusi: ji dėvėjo kelnės.

Mat, Ispanijoje nepriimta, kad moterys gatvėse dėvėtų kelnės. Ji tai atsižvelgdama JAV karinė vyriausybė yra uždraudusi savo karių žmonom ir tarnautojom gatvėse ir JAV įstaigose rodytis su kelnėmis.

tybinių santykių raidai sekti ir jai aptarti bei įvertinti, o taip pat ir kultūrinei veiklai pasverti ir jai gaires nustatyti — yra būtini ir visais požūriais naudingi. Ypač jie praverčia siekiant visų suburtomis jėgomis Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atstatymo.

Kadangi į šią laisvės kovą vis labiau ir gausiau įsijungia ir lietuvių išeivijos jaunimas, tai į panašius pasitarimus ateityje turėtų būti kviečiami ir jaunimo samborių atstovai.

J. Vika

Kas kitur rašoma

VIENT KOMBINUOJA, KO VERTA GIRNAKALIO MAKLERYSTĖ

Buvusi nepriklausomos Lietuvos pradžios mokyklos mokytoja, ilgus metus kalinta vergų stovykloje St. Rūkiene neseniai iš Lietuvos atvažiavo pas savo vyrą, gyv. Hartforde, Conn. Ji "Drauge" rugsėjo 22 d. rašo:

"Atlyginimai pagal prekių ir maisto kainas yra labai maži... Tarnautojai ir darbininkai iš gaunamų algų negali išsimaitinti ir apsiręngti. Bet reikia pasakyti, kad Lietuvoje žmonės geriau rengiasi ir geriau gyvena, negu kitose respublikose.

"Iš uždarbio pragyventi negalima. Todėl visi ieško papildomų pragyvenimo šaltinių. Vieni kombinuoja, kiti spekuliuoja. Gavo aukštas pareigas komandiruotė į Leningradą. Ten nupirko kailinį paltą už tris šimtus rublių, o Kaune žmona pardavė už 600 rublių. Pavyko. Ir komandiruotpinigiai ir vaizbos uždarbis."

APSIMOKA BŪTI KOMUNISTU

Jau minėta St. Rūkiene ten pat rašo:

"Tačiau skirtumas tarp žmonių yra labai didelis — tai komunistai ir nepartiniai. Komunistai irgi dar skiriasi: paprasti eiliniai darbininkai komunistai ir vadovaujančioji komunistų švie-

šmenė. Pastarieji yra baigę aukštąjį mokslą arba bent vidurines mokyklas. Jie visi yra baigę partines mokyklas ir gerai pakaustyti komunistiniais mokslais. Jie visur užima vadovaujančias vietas fabrikuose, įmonėse, mokyklose, valstybinėse įstaigose, tarybiniuose ūkiuose ir kolūkiuose. Jų atlyginimai yra labai geri. Dauguma turi valdžius automobilius ir pėsti nevaikšto. Paprastai partiečių atlyginimų žmonės nežino, nes jie nuo masių yra slepiami.

"Komunistai be eilės gausna valdžius butus, už kuriuos moka tik 8-15 rublių mėnesį nuomos. Butai būna po tris ar penkis kambarius ir su visais patogumais. Jie gauna iš sandėlių papigintomis kainomis prekes ir maisto produktus. Ligoninėse gdomi specialiose palatose, gauna geresnius, dažniausia užsieninius vaistus ir pagerintą maistą. Kaune, Laisvės alėjoje, prie Vykdomojo komiteto rūmų yra specialiai vaistinė. Ten yra ir užsieninių vaistų, bet nekomunistams vaistai neparduodami.

"Visi partiečiai gauna personalines pensijas. Jų dvidis yra slepiamas. Labai dides pensijas gauna buvę pagrindininkai ir kiti pasižymėję komunistinėje veikloje.

"Tai tau ir komunistinė lygybė. Ir sakyk, kad nėra luomų."

„Keleivis“ - jūsų draugas!

Kanados "Nepriklausoma Lietuva" Nr. 35 rugsėjo 15 d. spaudos apžvalgoje "Bolševikinis turgus ir jo makleris" šitaip atsiliepia apie "Vienybės" šulą Girnakalį: "Tad ir čia matome, kad Girnakalis ne tikai nuvertina pačių lietuvių veiklą, bet nuvertina ir visą išeivijos kultūrinį lygį. Atseit, lietuvis visiškai niekam netikęs žmogus. Menkos kultūros. Kas kita okupantas: jis lietuvių Lietuvoje sutvarkė ir todėl ten, pasiremiant Urniežium, klesti ir kultūra, ir ekonominis gerbūvis.

"Girnakalis tačiau niekad nėra pasisakęs, kad Lietuva okupuota. Šito jis niekad ir nepasakys. Jam status kvo Lietuvoje yra idealas. Tat tarnyba Maskvai atliekama idealiai. Kaip makleriui, Girnakaliui darbas sėkmingas. Jis turgų lietuvių tarpe padarė, ir tai yra jo nuopelnas.

Sirvydas? Kažin, ar jis yra maklerių apgaudinėjamas, ar jis tiek naivus, kad duodasi lengvai apgaudinėjamas? Jo koncepcija viešai skelbiama. Rusijos santvarka ne amžina, ji evoliucionuoja, ir todėl su laiku (gal už šimto ar dviejų m.) ji pasikeis ir Lietuvoje. Tad laukite evoliucijos padarinių.

"Yra dar "Vienybės" turguje dar viena svarbi moteris — Lapienė. Bet ji, deja, tikras nesusiipratimas, nes ji visiškai šiuose reikaluose nesiorientuoja. Jos "nuopelnas", kad ji pasigavo dr. Dirmeikio laišką. Bet ji nežino, kad Dirmeikis niekad nebuvo tikrai rimtas asmuo. Būdamas oficiozo "Lietuvos Aido" redaktorium jis taip pat prikūrė pokštų ir valdžiai padarė nemalonumų. Dirmeikis niekad rimtų ir saiku nepasizymėjo. Jis kraštutiniškumų žmogus.

"Svarbiausia šiuo atveju "Vienybės" turgus, kurio generaliniu makleriu išryškėja Girnakalis. Jo maklerystė yra padariusi jau daug. Tai reikšmingas, kuris reikalingas didesnio dėmesio ir platesnio aptarimo. Bet apie tai kita kartą."

PO MEDAUS MĖNESIO

"Darbininkų Balsas" rašo: "Praėjus Tarybų Lietuvos 25 metų sukakties" iškilnoms, kurių metu buvo daug kalbėta apie lietuvių tautos laimėjimus, Vilniaus paštas pradėjo naudoti šampą su vien tik rusišku užrašu. Prieš iškilmes laišku buvo šampuojami lietuvių ir rusų kalbų šampū.

Tai yra dar vienas "laimėjimas", kuriuo pasidžiaugė Rojus Mizara ir ekskursantai iš Skotijos."

PRANCŪZIJOS SMUNKA KOMUNISTAI

Prancūzijos komunistų partija turi 18,600 skyrių su 420,000 narių, paskutiniuose rinkimuose 1962 m. ji surinko 22% visų balsų. Bet partija smunka. Jos svarbiausio laikraščio L'Humanite ir kitų 6 laikraščių išleidžiama tik 400,000 egz., o prieš 10 metų partija turėjo 14 laikraščių, kurių bendras tiražas buvo 800,000 egzempliorių.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Jaunimo kongresas

PASAULIO LIETUVIŲ
JAUNIMO KONGRESAS
BUS UZ 10 MĖNESIŲ

Paruošiamieji darbai, prasidėję prieš metus Tabor Farmoje pas PLB valdybos pirmininką Juozą Baciūną, šiuo metu jau yra vykdomi PLJK Komiteto prezidento Prezidiumo pirmininkas Algis Zaprackas buvo suaukęs 1-ji posėdį rugpjūčio 22 d. Chicagoje. Posėdyje dalyvavo Gabrieliūs Gedvila, Vaclovas Kleiza, Rimas Staniūnas, Eugenijus Vilkas ir sekretorė Zita Acalinaitė, kuri pakeitė į Europą išvykusią Gražiną Musteikytę.

Daugelio kongreso programos dalių pasisiekimas priklausys nuo entuziazmo, kuris yra randamas akademinių jaunimo tarpe. Todėl prezidento nariai vyko į visas praeitą savaitę įvykusias akademinio jaunimo stovyklas — neolituanų, studentų ateitininkų ir akademikų skautų. Pirmininkas A. Zaprackas buvo nuvykęs ir į rajoninę skautų stovyklą prie Worcester, Mass. Visur rastas didelis susidomėjimas kongreso idėjomis ir programa.

Vienas iš svarbiausių kongreso tikslų — sutraukti lietuvius jaunimo iš Europos, Pietų Amerikos ir Australijos — priklausys nuo pasisiekimo surinkti tam tikslui kuo daugiau lėšų. PLJK Finansų Komisijos pirmininkas Pranas Razgaitis, PLB vicepirmininkas Stasys Barzdukas, PJB vicepirmininkas informacijai ir jaunimui Vytautas Kamanar rugsėjo 1 d. posėdžiavo su į Clevelandą tam tikslui atvykusiu Eugenijum Vilku. Artimu laiku bus kreiptasi į visus lietuvius su prašymu paremti PLJK darbus.

Rugsėjo 12 d. PLJK prezidento nariai ir PLB valdybos vicepirmininkai buvo susirinkę pas J. Baciūną. PLB valdybos pirmininką, Tabor Farmoje. Sodus, Michigan.

PLJK Informacija

NEW YORKE LAIMEJO
BEAME

Pirminiuose rinkimuose iš demokratų kandidatų į majorus laimėjo Abraham Beame. Su juo daugiausia varžysis John Lindsay. Jis yra respublikonas, bet eina nepriklausomai nuo partijos.

NENOREDAMI TEISIA

Rugsėjo 28 d. prasidėjo Lowdnes apskr., Ala., šerifo padėjėjo Coleman teismas, kuris kaltinamas nužudęs negrų laisvės kovotoją kleriką Daniels ir sužeidęs kun. Morrisroe. Prisiekusieji posėdininkai jį pripažino kaltu žmogžudyste be iš anksto apgalvoto tikslo, o ne žmogžudyste su apgalvotu tikslu. Pirmuoju atveju baudžiama tik iki 10 metų kalėti, o antruoju — iki gyvos galvos.

ZYGIS I JUNG. TAUTAS

Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti (KLNA) praneša:

Nauji vietos komitetai

Jau keturiasdešimt vietinių komitetų veikia lapkričio manifestacijai organizuoti ir remti.

Prie anksčiau praneštųjų trisdešimties iki rugsėjo 19 d. jau buvo prisidėję dar šeši komitetai:

Illinois valstybėje — Rockford, Springfield, Waukegan;

Wisconsin — Kenosha, Milwaukee, Racine; ir San Francisco (Cal.), St. Louis (Mo.), Waterbury (Conn.), Kearny (N.J.).

Dedasi ir latviai

Latvių New Yorko organizacijų taryba mobilizuoja latvių dalyvavimą manifestacijose. Latvijos Laisvės Komiteto pirm. Hazners manifestacijos rengimo vyksmus skelbia ir ragina dalyvauti komiteto leidžiamame biuletenyje. Pasitarimuose su latvių veikėjais dalyvavo KLNA nariai A. Sniečkus ir R. Kezys. Pirmas lėšų įnašas iš latvių — inž. Paeglės \$100.

Reikia lėšų

Manifestacijos patalpų nuomos sutartį pasirašant, būtinas nuomos įmokėjimas tebuvo įmanomas tikrai skolintomis lėšomis.

Ta proga patikslinama, kad šiuo atveju — šalia komiteto narių A. Mažeikos ir R. Kezio, užsidėjusių sau asmeninę skolą našta po 2,000 dolerių — 2,000 dolerių paskolino Amerikos Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

Todėl vietiniai komitetai ir paskiri asmenys labai maloniai prašomi itin atkreipti dėmesį į Finansų Komisijos atsisaukimo šūkį "Nelauk" ir paskubinti lėšų telkimą bei siųsti jas komiteto adresu dalimis, nelaukiant, iki suplanuotieji rinkliavų darbai bus galutinai atlikti.

Adresas: Comm. to Rest. Lith. Ind., 29 West 57 St., Tenth Floor, New York, N. Y. 10019.

PHOENIX, ARIZONA

Gražus miestas

Šiame šiltos ir saulėtos Arizonos mieste yra įsikūrę nemaža lietuvių. Puošnų motelių "Barbara" turi įsigilę Algis ir Janina Rimavičiai. Jame galima sustoti ir ilgesniam laikui. Kambariai su virtuve, šaldytuvu, televizija, radiju, vėsinimu ir kt.

Malonūs šeimininkai svečius atsiveža ir palydi savo automobiliais be atskiros atlyginimo, suprantama, miestu ribose.

Pasiekti galima: 2148 W. Buckeye Rd., Phoenix 9, Ar. Tel. 254-3895.

Edna Sibiga iš North Plainfield, N. J., pagimdė ketvertuką. Toje valstybėje toks atsitikimas tėra ketvirtas per 50 metų.

LOWELL, MASS.

Lietuviai remia lapkričio 13 manifestaciją

SLA 173 kuopa rugsėjo 5 dieną susirinkime nutarė paskirti \$10 komitetui, kuris minėtą manifestaciją organizuoja.

Neatsilikio ir Vytauto Didžiojo Klubas, kuris paskyrė \$25, nors jis dabar didina savo patalpas ir pinigai jam labai reikalingi. Garbės šivienijimo ir klubo nariam, kurie kiek galėdami prisideda prie bendrų lietuviškų reikalų.

Klubas puošiasi

Vytauto Klubas prieš kelias dešimtis metų nupirko seną namelį už tūkstantį dolerių, kurių klubas neturėjo, todėl sudėjo nariai. Tada klubui vadovavo energingas ir geras organizatorius B. Piesliakas, kuris dabar gyvena Floridoje, bet tebėra klubo nariu.

Vėliau buvo nupirkta šalia esantis kitas namas. Jis buvo nugriautas, ir padaryta aikštė automobiliams sustoti. Vėliau buvo pastatyta graži, kad ir nedidelė salė.

Dabar daromas didelis remontas, klubas bus padidintas dvigubai, bus įrengta virtuvė, įvestas modernus apšildymas ir vėsinimas. Kai visa tai bus baigta, klubo namų vertė prašoks simtą tūkstančių dolerių.

L. Paulauskas

VYRAS NUŠOVĖ ŽMONĄ

Tokia tragedija įvyko rugsėjo 18 d. Elizabeth, N. J., gyvenančioje Stasio ir Agotos Stagniūnų šeimoje.

Tai naujieji ateiviai, Vokietijoje gyvenę Kaselio stovykloje. 1949 m. jie, 6 narių šeima (vyresnįjį sūnų paliko Vokietijoje džiovininkų sanatorijoje, kurioje jis vėliau mirė), atvyko į JAV, čia sunkiai kūrėsi, nes vienam tėvui reikėjo išlaikyti didelę šeimą. Kai vaikai paugėjo, vienas sūnus žuvo eismo nelaimėje, dukteris ištekojo ir išvažiavo į Kaliforniją. Stagniūnienė pasiėjo darbo.

Abu dirbdami ir taupiai gyvendami, jie susitapė lėšų ir nusipirko namą, kurį labai gražiai sutvarkė, aplink jį apšodino medeliais, gėlėmis. Pro šalį einantieji gerėdavos juo ir manydavo, kad taip pat tvarkingai gyvena ir jo savininkai. Deja, Stagniūnai nepasitikėjo vienas antru, ir tas nepasitikėjo.

mas vis didėjo. Dėl dažnų tėvų kivičių vaikai vienas po kito juos apleido, o rugsėjo 15 d. Stagniūnas, pėmęs šautuvą, trimis šūviais peršovė savo žmoną ir pats nuėjęs į policiją pasidavė.

Rugsėjo 22 d. velionė Agota palaidota su bažnytinėmis apeigomis šv. Gientrudos kapinėse, o jos vyras Stasys laukia užtautos teismo bausmės.

Abu Stagniūnai buvo geri parapijonys, Stasys visą laiką dalyvavo parapijos chore.

S. M.

MIRĖ 194 M. VYRAS

Praeitų metų gale Sumatros saloje (Indonezijoje) mirė 194 metų vyras, palikęs 120 metų žmoną ir 10 sūnų.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių lietuvių Amerikoje." DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINK. STAIS VIRSAIS \$4.00. ~~11.11~~ \$5.00

SENIAUSIA. VIENA IŠ PIRMŲJŲ SIUNTINIŲ FIRMŲ
AMERIKOJE

GLOBE PARCEL SERVICE INC

GARANTUOJA: Pristatymą pilnai ir saugiai trumpiausiu laiku Jūsų siuntinio giminėms USSR. Draudimą Jūsų siuntiniui nuo bet kurios rūšies rizikos. Jokių papildomų rinkliavų iš siuntinio gavėjo. Kainas be konkurencijos ir gausų parinkimą prekių, audinių ir dirbinių mūsų centrinėje įstaigoje bei visuose skyriuose.

VYRIAUSIA ISTAIGA

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106. Tel.: WA 5-3455

CENTRINE ISTAIGA
NEW YORKUI
220 Park Avenue South,
Phone: 982-8410

Uptown
PHILADELPHIA, PA. 19123
632 W. Girard Avenue
Walnut 5-8878

PALTMORE 24, Md.
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374

BOSTON South 27, Mass.
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO 32, Ill.
4102 Archer Avenue
FR 6-6399

Branch
CHICAGO 22, Ill.
2242 W. Chicago Avenue
BE 5-7788

CLEVELAND 3, Ohio
7023 Superior Avenue
UT 1-0807

DETROIT 10, Ohio
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560

ELIZABETH, N. J.
943 Elizabeth Avenue
EL 4-7608

HAMTRAMCK 12, Mich.
11415 Jos-Campau Avenue
TO 8-7940

KANSAS City, Kansas
18 S. Bethany
AT 1-1757

LOS ANGELES 26, Calif.
3216 Sunset Blvd.
NO 5-9887

MIAMI 37, Fla.
2755 Biscayne Blvd.
FR 9-8712

MINNEAPOLIS 14, Minn.
217 E. Hennedine
FE 2-4908

NEW BRITAIN, Conn. 06051
165 Hartford Avenue
c/o N. Yaskewich

OMAHA 7, Neb.
5524 So. 32nd Street
731-8577

PITTSBURGH 22, Pa.
346 Third Avenue
GRant 1-3712

ROCHESTER 21, N.Y.
683 Hudson Avenue
BAker 5-5923

SAN FRANCISCO 22, Calif.
1236—9th Avenue
OV 1-4229

SEATTLE, Wash. 98103
1512 N. 39th St.
ME 3-1853

TRENTON, N. J.
730 Liberty Street
LY 9-9163

Bunda Wyomingo klonis

Taip praneša lapkričio 13 d. New Yorke manifestaciją organizuojančio komiteto narys Algis Budreckis. Pranešime kalbama apie rengiamą lapkričio 13 d. manifestacijai, bet arti ir toli gyvenantiems lietuviams jis sako ir daug daugiau.

Siaurės rytų Pensylvanijoje. — rašo Alg. Budreckis, — snaudžia užmirštas lietuvių etnocentras, vadinamas Wyomingo klonis. Daugelis kitur gyvenančių lietuvių užmiršo, ar iš viso buvo ir ar dar yra toks lietuvių židinys. Daugelis užmiršo, kad Plymouth buvo išleista pirmoji lietuviška knyga Amerikoje. Daugis užmiršo, kad Šliūpas ir Basanavičius surinko daug aukų po pirmojo karo Lietuvai atstatyti. Daugelis užmiršo, kad ir prof. Mykolas Biržiška tenai sutiko palankaus atsiliepimo Vilniui Vaduoti Sąjungos reikalams 1930 metais. O kas beatsimena, kad vien iš Wilkes Barre į 1939 metų pasaulinės parodos Lietuvai Dieną New Yorke atvyko 10 autobusų lietuvių! Tačiau žygininkai į Jungtines Tautas neužmiršo brolių Wyomingo klonų.

Per Wyomingo klonį vingiuojasi srauni Susquehanna upė. Prie jos krantų yra Wilkes Barre, Pittstono, Plymoutho, Sugar Notch, Kingstono, Scrantono lietuvių kolonijos. Nuotaika niūri, nes pagrindinė pramonė — anglies kasimas sustingo. Apvalinkės gražios ir žalios: kasyklų sampylos apželsios žole ir krūmokšniais.

Rugsėjo 6 d. Darbo Dienos proga, į Wyomingo klonį nuvyko žygininkai Antanas ir Gražina Mažeikai ir Algirdas Budreckis. Nors pesimistai kalba, kad lietuviškas gyvenimas tenai jau sustingęs ir apsamanojęs, žygininkai vis dėlto tikėjosi rasti Wyomingo klonį lietuvių pritarimo žygiui į Jungtines Tautas dėl Lietuvos. Ir neapsiriko.

Zygininkus pasitiko Wilkes Barre lietuvių radijo vlandėlės vedėjas vargonininkas Vaclovas Ramonas ir šauni SLA vicepirmininkė Anelė Bajorienė. Jiedu išdėstė vietos aplinkybes ir

galimybes. Pittstono šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. S. Kasakaitis, ilgametis veikėjas ir kultūrešys, žygiui pritarė ir sutiko tarti savo autoritetingą žodį, raginantį vietos lietuvius vykty į Madison Square Garden lapkričio 13 dieną.

Po pietų žygininkai apsilankė Lietuvių Dienos gegužinėje Sans Souci parke. Jų pranešimus ten išklaušė septynių kolonijų lietuvių, kurie stipriais plojimais nuosirdžiai pritarė tam užmojiui. Ten pat bendradarbiai V. Ramonas ir A. Bajorienė surinko aukų žygiui ir pradėjo platinti manifestacijos ženklukus.

Pagrindinis prakalbininkas, jaunas advokatas Klementas Kisailus (Kisielius) pareiškė žygiui palankių minčių. Iš kalbos galėjai spręsti, kad jauni veikėjai neištautėje ir ateity yra vilties užmegzti glaudesnius lietuvių veikėjų ryšius su Wyomingo klonio lietuvių. Tik reikia gyvesnio kontakto ir bendradarbiavimo.

Po iškilmių įvyko vietos veikėjų susirinkimas aptarti Wyomingo klonio lietuvių dalyvavimui žygyje. Vargonininkas Šiačiūnas pažymėjo, kad klonį tebegyvena apie 13.000 lietuvių. Jie galėtų suorganizuoti bent dešimties autobusų ekskursiją į manifestaciją. Dr. Albertas J. Valibus, Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Paulauskas, Garso redaktorius Matas Zujus, Anelė Bajorienė, Albertas Kalnoskas, LRKSA sekretorius Vincas (William) Kvetkas, Adolfas Norvaiša, Vaclovas Ramonas ir Advokatas Klemas Kisailus dalyvavo diskusijose, svarstydami galimybes sutelkti manifestacijai dalyvių.

Priimtas nutarimas, kad Wilkes Barre Lietuvių Bendruomenė, kviesdama vietos organizacijas ir klebonus talkon, sudarys septynių kolonijų vietos aktyvų. Jam pirmininkaus LB veikėjas Vytautas Paulauskas. Gal būt po ketvirčio amžiaus nauja Wyomingo lietuvių karta ir vėl atvyks New Yorkan, lietuvių manifestacijon, dešimčia autobusų.

1966 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

JAU RUOŠIAMAS

Jį redaguoja Stasys Michelsonas

Kaip ir kasmet, kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata arba atskirai. Kalendoriaus kaina 95 centai.

PERNAI PASIVELINUSIEJI UZSISAKYTI KALENDORIAUS NEGAVO. TODĖL SIEMET UZSISAKYTI NEPASIVELINKITE!

Kalendoriaus užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — : — South Boston, Mass. 02127

Keleivio prenumerata - gerodovana visokiomis progomis

Iš pavergtos Lietuvos

Siaulių jūra

Siauliuose jaučiamas vis didėjantis vandens trūkumas. Auganti pramonė ir besiplečiantis gyventojų skaičius gerokai padidino vandens poreikimą. Šiuo metu jau pradėti Dubysos užtvankos darbai: Dubysa bus užtvankta 24 mtr. aukščio užtvanka ties Kražantės upeliu, ir jos vanduo užlies apie 20 kvadratinį kilometrų plotą, kuriame šiandien yra Pakalniškių ir Juškeičių kaimai. Išsiliejusiems Dubysos vandenims teks atiduoti 62 kolchozininkų sodybas. Prie Tilžės upelio planuojama pastatyti siurblyną, kuri vandenį pakels į 30 metrų aukštį esantį 8 km. kanalą, sujungtą su Rekyvos ežeru. Antroji siurblynė iš Rekyvos ežero vandenį siųs į Šiaulių miestą. Projekto paruošiamuosius darbus atlieka geologų grupė, kuriai vadovauja inž. Romas Morkus ir pramonės statybos projektavimo vyr. inž. Leonas Jagelevičius.

Lietuviai stato tiltą Archangelske

(E) Šiais metais iš Lietuvos į Archangelską pasiųsti keli jaunimo transportai. Jų laukiamas ir daugiau. Jaunimui skiriamame laikraštyje "Komj. Tiesa" vis dažniau ir dažniau stebime ten dirbančiųjų kvietimus pasirytėti vykti į "romantiškąją Rusijos šiaurę". Štai tame laikraštyje (nr. 117) Vilijus Daujotas pasakoja, kaip jis tapęs šiauriečiu. Archangelske jis dirba jau treji metai. Demobilizuotas iš sovietinės armijos, Daujotas nutaręs savo likimą susieti su šiuo kraštu. Jis jį pamilęs ir nežina, kas labiau traukia: ar "senovinis rusų miestas Archangelskas, ar vandenų laivų švilpukai uoste, baltosios naktys, ar šiaurės pašvaistė". Dabar jis stato tiltą per Šiaurinę Dviną.

Daujotas visomis išgalėmis reklamuoja rusiškąją šiaurę. Esą, ten žiema esanti nuostabi, o vasara — tik rinkite grybus, uogas, maudykites, plaukiokite valtimis! Svarbiausia, kad šiaurė vis dar mažai apgyventa, jai reikalingos darbo rankos, "o kas dėl romantikų, tai geresnės vietos už Šiaurę jie nerada". Kokia išvada? Ji aiški — anot Daujoto: "vairininkai ir merginos, atvažiuokite pas mus".

Minės M. Ciurlionį

(E) Ryšium su artėjančia M. K. Ciurlionio 90 metų gimimo sukaktimi, Kaune numatoma surengti paskaitų ciklą apie Ciurlionį, jo vardo muziejuje bus atlikti kompozitoriaus kūrinių. Iš jubiliejinio leidinių ruošiamasi išleisti menotyro specialisto Vyt. Landsbergio knygą "Pavasario sonata" su Ciurlionio paveikslų reprodukcijomis.

Mini J. Rainio sukaktį

(E) Rugsėjo 11 d. sukauskus latvių poeto Janio Rainio 100-sioms gimimo metinėms, apie poetą, jo kūrybą plačiau rašė latvių spaudoje.

Lietuvoje J. Rainio K. Korasako atliktus eilėraščių vertimus paskelbė "Pergalės" žurnalas. Neseniai "Vagos" leidykla išleido naują J. Rainio pjesės "Aukso žirgas" vertimą (jį atliko E. Matuzevičius).

Vilniečių dailės darbai į parodą JAV-se

(E) Rugsėjo 9 d. iš Vilniaus į JAV išsiųsta keliasdešimt jaunųjų vilniečių moksleivių dailės darbų. Tie darbai eksponuojami pagal sovietų-amerikiečių kultūrinio bendradarbiavimo sutartį rengiamoje "sovietinių vaikų kūrybos parodoje". Netenka abejoti, kad parodos pobūdis — propagandinis, nes parinkti ne tik vaikų pavaizduoti pasakų ar padavimų motyvai, bet ir tokios temos, kaip kolchozų ar statybų šiokeidiniai ar kosmonautų skrydžiai. Į JAV pasiųstuose darbuose plačiau atstovaujami valstybinės vidurinės mokyklos Vilniuje auklėtinių grafikos ir tapybos darbai. Su dailės darbais dar pasiųsta nuotraukų stendai ir spalvotos vaikiškos knygelės bei vadovėliai.

Nepakenčiamos Kauno senamiesčio sąlygos

(E) Kaune gyvenęs architektas inž. Vyt. Zemkalnis-Landsbergis "Komj. Tiesoje" paskelbė straipsnį Kauno senamiesčio rekonstrukcijos reikalu. Landsbergis pažymėjo, kad 1940-41 metais pradėtą platesniu mastu nagrinėti Vilniaus ir visos Lietuvos senovę, konservuoti bei restauruoti architektūros paminklus. "Karas ir žiauri okupacija užkirtė kelią mokslininkų bei architektų darbams restauravimo srityje ir tik vienam kitam architektui vogčia ar apgaulės būdu pavyko šį tą padaryti". Todėl jis pasakoja, kad pokario metais imta rūpintis ir Kauno senamiesčio restauracija bei rekonstrukcija. Nurodęs ir kai kurias rekonstrukcijos priemones, architektas štai ką teigia: "šiuo metu Kauno senamiesčio antisanitarinės sąlygos kelia didelį susirūpinimą. Kauno senamiestyje esama butų ne tik be vandens ir kanalizacijos, bet ir be langų ir be priemenės. Yra butų, kur drėgmė varo gyventojus į ligonines". Nurodęs ir priemones "chirurginei operacijai" Kauno senamiestyje įvykdyti, arch. Vyt. Landsbergis priejo išvadą, kad pagrindinis veiksnys senamiesčio sanacijai praveisti — dujofikacija. Esą, be dujų ar elektros energijos neįmanoma senamiesčio tvarkyti. Tuo būdu lietuvis architektas specialistas pripažino, kad per 20 su viršum metų ne tik mažai padaryta Kauno miesto daliai rekonstruoti, bet ir tai, kad senamiestyje ligšiol tokios sąlygos, kurios gyventojus varo ligonines. Tai vyksta tuo metu, kai giriama apie įvairius pasiekimus bei miestų išaugimą, išgražėjimą ir panašiai.

Viršuje demokratų kandidatas Abraham D. Beame, nominuotas kandidatu į New Yorko majorus, apačioje jo svarbiausias varžovas John Lindsay, kuris kandiduoja kaip nepriklausomas respublikonas.

Brangus tautieti, ar girdejai,

kas bus šimet lapkričio (November) 13-tą dieną? Bus MANIFESTACIJA New Yorke, Madison Square Garden ir bus ŽYGIS Į JUNGINES TAUTAS! Tai bus pats didžiausias mūsų atsakymas rusams bolševikams, kurie šią vasarą mėgino pasididžiuoti, kad jau 25 metai viešpatuoja Lietuvoje, lyg kokioje Afrikos ar Azijos kolonijoje.

DVIDESIMT TUKSTANČIŲ mūsų, kitų pabaltiečių ir mūsų draugų amerikiečių tą šeštadienį, lapkričio 13 dieną, 12 valandą, susirinks Madison Square Garden ir didžiu balsu pasakys: **Gana laukti! Laikas likviduoti kolonializmą ir pačiame Europos vidury, prie Baltijos krantų!**

Iš ten mūsų gretos žygiuos per New Yorko gatves iki Jungtinių Tautų, rodydamos tą reikalavimą visų valdžių ir viso pasaulio spaudos atstovams, kad išnešiotų žinią apie jį po visus kraštus.

Netylėjome per visus 25 metus apie rusų nusikaltimus Lietuvoje, bet, kol nusikaltimai nesibaigia, mums reikia stipriau ir stipriau šaukti: **Štai nusikaltėliai! Sulaikykime juos!**

Mūsų turi būti DVIDESIMT TUKSTANČIŲ toje manifestacijoje. Tautieti, ar būsi? BŪK! Užtark Lietuvą sunkioje jos laikoje! Būk ir padėk žadinti žmoniją prieš rusų bolševikų daromas neteisėbes!

O jei ir negalėtum būti, tai padėk kitiems taip, kad manifestacija išeitų didelė ir garsi. KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI (KLNA), kuris rūpinasi tos svarbios manifestacijos sušaukimu, turi stipriai pasidaryti. Jauni ir narsūs yra komiteto vyrai. Daugumas patys Lietuvos nematė. Amerikoje gimę, kitų ir tėvai jau Amerikoje gimę. Bet kai tėvai ištikimi lietuviai, tai ir šitie jauni vyrai, Amerikoje užaugę ir mokslus išėję, jaučia didžią pareigą senajai tėvynei, ten priespaudoje gyvenantiems tautiečiams. Jie dirba išsijuose. — tai ar galima jiems nepadėti?

Gali suprasti, kad tokiame dideliame triukšmui sukelti dėl Lietuvos reikia ne tik daug pasirengimo, bet ir pinigų. Didelė ir garsi vieta Madison Square Garden, ir ji labai tinkama tokioms manifestacijai. Kad ją turėtume, reikia brangiai užmokėti. Užmokėsime. Bet rengėjai už tą vietą turi mokėti jau dabar. Dabar reikia apmokėti garsinimus ir visas kitas organizavimo išlaidas.

Skubiai sumeskim pinigų lapkričio 13 dienos manifestacijos išlaidoms. Parodykim, kad visi lietuviai esame su manifestacija, — ne tik tie, kurie tą dieną tenai būsim, o visiškai visi! Taigi, tautieti,

NELAUK.

kol galėsi nutarti, ką darysi tą lapkričio 13-sios šeštadienį, o prisidėk prie manifestacijos rengimo dabar!

Dabar imk dolerį, du, penkis ar, jei išgali, tai ir dešimtį ir siųsk, pasinaudodamas atkarpa ir voku. Čekį rašyk vardu: Committee To Restore Lithuania's Independence, 29 W. 57th St., 10 Floor, New York, N. Y. 10019.

Lietuvi! Žygiuok už Lietuvą su visais lietuviais!

Dėkojam už gretą prisidėjimą

ROMAS KEZYS, FINANSŲ KOMISIJA:
KLNA narys . . . ANTANAS REVENTAS, pirm.
ANTANAS DIRZYS, išdininkas

PLYSIAI KOMUNISTŲ TARPT. PROF. S-GOSE

(E) Spalio 9-22 d.d. Varšuvoje įvyks 6-sis "pasaulinis prof. sąjungų kongresas". Lenkijos palamento rūmuose jį rengia komunistų įtakoje esanti "pasaulinė prof. sąjungų federacija". Ji turi 71 narį, iš jų 14 Europoje, 12 Azijoje, 25 Amerikoje ir 20 Afrikoje, Toliuosiose ir Vid. Rytuose. Kongrese apie 122 mil. narių atstovaus 343 delegatai.

Pagal VI duomenis, nėra paslaptis, jog minėtoji organizacija pastaruoju metu pergyvena sunkią krizę. Vykdomasis komitetas jau nuo seniau suskilęs. Dėl komunistinės Kinijos laikyenos Prahoje įsikūrusi vadovybė ėmėsi taupumo priemonių, kinų prof. sąjungos sustabdė narių mokėjimus, dėl to teko likviduoti New Yorko ir Delhi įkurtas ryšių įstaigas. Uždarytas Pekino ir Tokio miestuose leidžiamas žurnalas "Pasaulio profesinių sąjungų judėjimas". Pagaliau nario mokėjimų sustabdė italų ir rumunų organizacijos, ir dėl to teko atleisti trečdalį Federacijos centre dirbančiojo personalo.

Organizacijos tikslas — "Kapitalistinių ir išsivystusių kraštų dirbančiųjų kova už pilną tautinę nepriklausomybę, už demokratiją ir laisvę". Šiaip visi tikslai panašūs ar tolygūs oficialiai Maskvos politikai, kaip solidarumas su P. Vietnamo "išlaisvinimo frontu", kova prieš V. Vokietijos apsiginklavinimą ir pan.

Tautos praeitis

Keleivio administracijos galite gauti žurnalo "Tautos praeitis" II tomo knygą I. 198 psl., kaina \$5.00.

Joje J. Jakštas rašo apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje, Vilniškis apie lietuvių Vilniaus krašte, J. Rugis apie Sibiro lietuvių batalioną 1918-1919 m. ir kt.

Naujiena

Dr. Kazys Grinius, ATSI MINIMAI IR MINTYS, I tomas, 336 psl., kaina \$5.

VLADAS NAGIUS-NA GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Baly Matulionis, labai gražiai įsteista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6

Knygoje pirmą kartą plačiai aprašytas Karo Muziejus, garsėjęs laisvės kovų paminklais. Okupantas rusas šį muziejų panaikino, laisvės kovų paminklai dingę.

Kodėl neleidžia Lietuvos pamatyti

Negaliu suprasti, kodėl kai kurie lietuviai turistai, sugrįžę iš Lietuvos, pasakoja apie tokius blogumus Lietuvoje, kaip nuplyšę, sulopinti stogai, cementiniai laiptai griūva ir tt. Bet tai juk nieko nauja. Amerika yra turtinga šalis, o betgi ir čia sulopytų stogų yra net tokiuose didmiesčiuose, kaip New Yorkas, Čikaga ir kiti. Tokie mažakepuriai turistai neturėtų apie tokius Lietuvos blogumus plepėti, nes tai nieko negelbės, tik apsunks kitiems Lietuvą aplankyti ir pamatyti, kaip ten žmonės gyvena. Dabar leidžia tik į Vilnių.

MŪSŲ PASTABA:

Taip rašo vienas ilgamečių mūsų skaitytojų, kuris nenori pilnos pavardės pasirašyti. Jis norėjęs su žmona nuvykti Lietuvos pamatyti, bet sovietų ambasada čia jam pasakiusi, kad ji leisla tik Vilnių pamatyti. Jo manymu, dėl to esą kalti tie turistai, kurie sugrįžę iš Lietuvos piešia ją tamsiomis spalvomis, rašo apie kliaurus stogus ir griūvančius laiptus. Gali būti, kad yra ir daugiau taip manančių, taigi reikia šį dalyką patikslinti.

Ar iš tikrųjų turistai, grįžę iš Lietuvos, rašo nebūtent dalykus apie skurdą ir ar iš tikrųjų dėl tų rašymų sovietų valdžia neleidžia amerikiečiams Lietuvos pamatyti? Ne. Jeigu turistai rašytų netiesą, jeigu iš tikrųjų Lietuvos žmonės gyventų gerai, tai sovietų valdžia juk neslėptų Lietuvos nuo amerikiečių akių. Priešingai, ji pasakytų: štai Lietuva yra laisva ir atidara visiems. Vaziuokit pas savo gimines, pas senus pažįstamus ir pamatykit savo akimis, kaip gražiai jie dabar gyvena. Bet Lietuvos pamatyti so-

vietai neleidžia. Kodėl? Todėl, kad buvusių Lietuvos ūkininkų gyvenimas sunaikintas. Jie nebeturi nei žemės, nei namų.

Prieš kelias savaites 33-čiame "Keleivio" numeryje buvo atpasakoti trys laišukai iš Lietuvos — "Kaip geriau, kentėti skurdą, ar mirti?" Juos rašo buvęs ūkininkas. Nepriklausomoje Lietuvoj jis turėjo gabalą nuosavos žemės, neblogą namą ir kitus trobesius. Dabar neturi nieko — nei žemės, nei namų. Komunistų valdžia viską atėmė. Nepaliko jam nei nuosavo kambario. Jis gyvena tik iš rūšyčių ir grybų. Todėl ir kelia klausimą: ar ne geriau būtų nusizudyti, nei tokį skurdą kentėti? Taip jis rašo savo broliui Amerikoje.

Na, tai ką sovietų valdžia galėtų jo broliui amerikiečiui parodyti, jei tas nuvažiuotų Lietuvon ir paklaustų: kur yra mano brolis, kur yra jo ūkis?

Tai va, kodėl amerikiečiams neleidžia pamatyti Lietuvos!

Bet tai nėra išimtinis padėtis. Buvęs "Keleivio" redaktorius turėjo Lietuvoje seserį, kuri nepriklausomoje Lietuvoj taip pat turėjo neblogą ūkį. Dabar to ūkio jau nėra, ir nėra buvusių jo savininkų. Jie nenorėjo savo ūkio komunistų kolchozui atiduoti, todėl vyras buvo areštuotas, išvežtas Rusijon ir sušaudytas. Jo žmona liko viena, serganti ir mirė.

Taigi ir čia, ką komunistai galėtų pasakyti, jeigu jos brolis nuvažiuotų Lietuvon ir paklaustų: kur yra mano sesuo, kur yra jos vyras, kur yra buvęs jų ūkis?

Visa tai ne turistų prasiimanymai, bet baisūs, neuzgincijami faktai. Dėl to komunistai ir bijo parodyti amerikiečiams Lietuvą.

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS LITERATŪROS FONDO PRANEŠIMAS

Išman: j prof. Stepono Kairio, Vasario 16 d. Akto signataro, 2-jį atsiminimų tomą TAU, LIETUVA netrukus bus galima gauti knygynuose ir pas knygų platintojus bei Fondo įgaliotinius.

TAU, LIETUVA — 480 psl., kietais viršeliais, su autoriaus spalvotu paveikslu, knygos kaina \$6.00. Perkantieji TAU, LIETUVA gauna su nuolaida pagal pasirinkimą dar šiuos Literatūros Fondo leidinius:

St. Kairio Lietuva Budo	pardavimo kaina	\$5.50	už	\$4.00
K. Bielinio Dienojant	"	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Penktieji Metai	"	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Teroro ir Vergijos	"	"	"	"
Imperija Sovietų Rusija	"	"	"	\$2.50 " \$1.80

Taip, pavyzdžiui, perkantieji TAU, LIETUVA ir pasirinkusieji, sakysim, knygą "Penktieji Metai" už šias dvi knygas moka \$10.00, t. y. gauna \$2.00 nuolaidos; pasirinkusieji visus išvardintus nupigintus leidinius moka \$19.80 vietoje \$26.00, t. y. gauna nuolaidos \$5.20.

Norintieji gali atskirai įsigyti dailininko A. Varno tapyto St. Kairio spalvoto paveiklio reprodukciją (8 1/2 x 11 1/2) įreminimui po 80 centų be persiuntimo.

Literatūros Fondo leidinių įsigijimo reikalais galima teirautis pas Fondo įgaliotinius:

- P. Venclova, 6324 So. Maplewood, Chicago 29, Ill.
- J. Valaitis, 1507 So. 51th Ave., Cicero 50, Ill.
- A. Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.
- A. Semeta, 13508-10 Woodworth Rd., E. Cleveland 12, Ohio.
- J. Novog, 87 Windermere Ave Toronto 3, Ont., Canada.

VYRIAUSIOJI LITERATŪROS FONDO LEIDINIŲ ATSTOVYBĖ "KELEIVIO" ADMINISTRACIJA, 636 Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

Visais Literatūros Fondo leidyklos reikalais kreipiamasi šiuo adresu: K. Bielinis, 29 West 57th St., 10th fl., New York, N. Y., 10019.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, kai tu viską žinai, tai pasakyk man, kas Lietuvą išvaduos?

— Ar tėvas norėtųm jau Plungėn važiuoti?

— Norėčiau, ale žinai, kad ten Paleckis ponavoja. Taigi pasakyk, kas jo klumpianį išpašolvonys?

— Gaila, tėve, kad aš negaliu to pasakyti.

— Kodėl negali? Ar tai koks sekretas?

— Negaliu, nes nežinau. Nežino to nei Amerikos Lietuvių Taryba, kuri jau 25-ri metai kai rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu. Nežino ir Lietuvos komisarai, kada jiems reikės iš Lietuvos bėgti. Bet aš tikiu, kad jie bėgs.

— Maiki, aš irgi tikiu, kad bėgs. O jei nesiskubins, tai Lietuvos bobos su šluotom juos išvys. Ai bečiu!

— Gali būti visaip, tėve. Aplinkybės gali susidėti taip, kad rusai pasitrauks iš Lietuvos visai nevaryti.

— Ar tu mislini, kad Dievas duos jiems razumą?

— Ne, tėve, Dievas negali nieko duoti nei jiems, nei mums. Aš sakau, kad tik aplinkybės gali susidėti mūsų naudai. Apie tai kalbėjo ir inžinierius P. Zundė jauni mo suvažiavime, kuris šiomis dienomis buvo susirinkęs Taboro Farmoje.

— Ar tu tenai buvai?

— Nebuvau, bet žinau, kas buvo kalbama.

— Nu, tai išvirozyk ir man.

— Kalbėtojas aiškino tą patį klausimą, kuris ir tėvui rūpi, būtent: kas išvaduos Lietuvą?

— Tai kaip jis rokuoja?

— Jis, tėve, yra tokios pat nuomonės, kaip ir aš: ateities niekas tikrai nežino. Tačiau jis mano, kad yra trys galimybės.

— Tai būtų taip, kaip poteriuose. Maiki: vienas Dievas, trys asabos — tėvas, sūnus ir paukštis.

— Poterių čia nemaišykim, tėve. Viena iš tų galimybių, kurias inž. Zundė numato, yra tokia, kad kas nors gali rusus priversti iš Lietuvos išsinešdinti.

— Maiki, aš žinau, kas privers juos nešdintis.

— O kas?

— Amerika, kuri turi gerų atominių bombų. Tegul tik pasako Maskvos erštam: geriaut iš Lietuvos! — ir bolševikai bėgs, kaip mūsų dipukai bėgo nuo jų. Ai bečiu!

— Ne, tėve, Amerika to Maskvai nesakys, nes Washingtonas tikosi prie jos. Siūlo mainytis kultūros pavyzdžiais ir mokslininkais. Mūsų prezidentas anądien pasiūlė rusams net erdvę bendrai tyrinėti. Buvęs prezidentas Kennedy siūlė Chruščiovui organizuoti ir menų bendrą skridimą. Visa tai rodo, kad Washingtonas ieško glaudesnių santykių su komunistų Rusija. Todėl negalima nei tikėtis, kad jis grasintų Maskvai bombomis ir vartytų ją iš Lietuvos. Ir inž. Zundė pasakė savo kalboje, jog tikėtis, kad pavergtų Lietuvą kas nors išvaduos bombomis, yra nesąmonė.

— Nu, tai ką daryti?

— Kaip sakiau, jis numato tris galimybes: vieną jų jau minėjau — kas nors gali priversti Rusiją pasitraukti iš Lietuvos. Gali kilti trečias pasaulinis karas, ir paskui, darant taikos sutartį, Rusija gali būti priversta jos pavergti kraštą atsizadėti. Gali susidaryti ir kitokios aplinkybės, kuriose Lietuva atgaus laisvę. Pavyzdžiui, Rusijos viduje gali įvykti revoliucija su pavergtų tautų išlaisvinimu. Todėl mums, Amerikos lietuviams, reikia budėti ir būti pasiruošusiems, kad kiekvienai Lietuvos žmonių pastangai išsilaivinti galėtume duoti paramos.

— Olrait, Maik, aš jau šį vakar savo šoblė išsilaiviau.

— Su "šoblė" nieko neuveiksi, tėve.

— Tai kas reikalinga?

— Reikalingos stiprios organizacijos, organizuotas jėgas ir organizuoti pinigai. Bet už vis reikalingiausias mūsų spauda, laikraščiai, nes be jų susmuktų visa Amerikos lietuvių veikla.

— Nu, tai šė ranka, Maiki. Kovosim už laisvą Lietuvą visi.

Prof. I. Končiaus drožyba

Kaip jaunas žmogus vilioja save ateities svajonėmis, taip pasenęs gyvena praėjus atsiminimais. Tokiais žodžiais 'Bristol Press' pradeda prof. Igno Končiaus kūrybos apžvalgą. Esą, Končius atsimena Lietuvos religinį meną, fantastiškus jos kryžius ir tuos atsiminimus vaizduoja medžio drožiniais.

Tą laikraštį man atsiuntė iš Bristolio (Conn.) man duklė Violė, kuri tenai gyvena.

Prof. I. Končius yra jau 79 metų amžiaus mokslininkas, atvykęs Ameriką po Antrojo pasaulinio karo kaip išvietintas asmuo ("dipukas"). Iš pradžių jis buvo įsikūręs South Bostone ir kurį laiką darbavosi Bostono universitete, bet 1961 metais persikėlė į Bristolį ir dabar tenai gyvena savo sūnaus šeimoje.

Gimęs 1886 metais, Končius 1913 metais baigė Peterburgo (dabar Leningrado) universitetą ir sugrįžęs Lietuvon dėstė fiziką bei matematiką. Po kiek laiko prisidėjo bolševikų revoliucijai. Bet šioj vietoj Bristolio laikraštis stinga aiškumo. Pasakyta, kad Končius atsidūrė Rytų Europoje ir gavo darbo su 5,000 rublių mėnesine alga. Bet bolševikų rublis buvo jau tiek nusmukęs, kad už kvortą piešo reikėjo mokėti 1,000 rublių.

Končius buvo jau vedęs ir turėjo du sūnelius. Vargas buvo didelis. Kad galėtų nors kiek rūpintis pamiršti, jis pradėjo drožinėti iš medžio įvairius mažuosius, kuriuos atiduodavo vaikams žaisti. Vėliau ėmė drožinėti kankinius (cigaret holters), nes tuos galėdavo iškeisti į valgomuosius daiktus. Už didesnį ir menišką išdrožtą dalyką kartais gaudavo net butelį pieno vaikams.

1921 metais jis jau mokytojavo Lietuvoje, žemės ūkio mokykloje, o 1928 metais buvo pakviestas į universitetą profesoriaus asistentu. Čia jis tuoj pradėjo kilti ir greitai laiku pasiekė fakulteto viršinėn.

Kai 1940 metais Lietuvą užplūdo Rusijos bolševikai, prof. I. Končius su savo sūnumi Liudviku nuėjo į pagrindinę veiklą. Bolševikų šnipai abudu juodu susekė ir areštavo. Bet senasis Končius atrodė raudonajam atėjūnų režimui pavojingesnis, todėl buvo išgabentas Baltgudijon, koncentracijos stovyklon Minske. Tenai buvo jau apie 3,000 lietuvių. Vieną dieną bolševikai visus juos sustatė prie sienos ir pradėjo šaudyti iš kulksvaidžių. Končius krito žemėn, apsimesdamas jau nusėtu. Kai sutemo, jis pabėgo ir susirado savo sūnų.

(Tas korespondentas šioje vietoje ir kitur kai ką nevėisai tiksliai parašė. I. Končius sėdėjo Kauno kalėjime, bet karui prasidėjus komunistai politinius kalinius pradėjo vėžti į Rusijos gilumą. Tesuspėjo išvežti tikrai dalį. Jų tarpe buvo ir prof. Končius. Pakelėje prie Červenės, už Minsko, komunistai pradėjo kalinius šaudyti. Prof. Končiui ir keliems kitiems tiesiog stebuklingu bū-

du pavyko išlikti gyviems. Red.)

Po to penkerius metus teko praleisti Vokietijoje, DP stovykloje (išvietintiems žmonėms). Čia Končius vėl pradėjo savo pamėgtąją, tik laikinai pertrauktą drožybą. Atvykdamas Ameriką, jis atsivežė apie 200 įvairių drožinių, daugiausia religinio motyvo. Jo apskaičiavimu, jis bus padaręs daugiau kaip 700 panašių darbų, bet kitus išdalijęs.

"Bristol Press" paskyrė visą puslapį jo kūrybai pavaizduoti, gausiai pailiustruodamas ją nuotraukomis, kurių idėja net penkios. Vienoje nuotraukoje parodyta, kaip šv. Jurgis, Lietuvos gyvulių globėjas, raitas jodamas užmuša daugiaagalvį slibiną. Kitoje nuotraukoje parodytas fantastiškas išdrožinėtas koplyčios altorius; dar kitoje — keturi lietuviški kryžiai. Rodos niekur kitur pasaulyje tokių kryžių nėra, todėl "Bristol Press" sako, kad tai esą "kitokios civilizacijos, kitokios kultūros šėšėliai".

Bet kodėl prof. Končius taip mėgsta religinę temą? Argi jis iš tikrųjų yra toks religingas, kaip jo kūryba verčia žiūrovą spręsti? Kiek man teko jį South Bostone pažinti, religingumo neteko pas jį pastebėti. Jis atėdavo į "Keleivio" redakciją ir man teko dirbti su juo visuomeninį darbą, bet niekad nekildavo religijos klausimų. Todėl aš jį laikiau protingu ramaus būdo liberalu. O kodėl jis mėgsta drožinėti religinio pobūdžio objektus, tai gal paaiškės toliau iš jo sūnaus pasakojimo.

Kaip visi žinome, seniau Lietuva buvo vadinama kryžių žemė. Žmonės statė ne tik aukštais bokštais bažnyčias, bet įvairiose vietose ir puošnius kryžius. Kryžių buvo pristatytos pilnos kapinės, apstatyti keliai ir kryžkelės, juos statydavo ūkininkai net ir savo kiemuose ar prie sodybų. Ir tie kryžiai beveik visada buvo dekoruojami įvairiais ornamentais, kartais labai primityviais, kartais taip gausiais, kad net ir kryžmens per tuos papuošalus nebuvo matyti — jį uždengdavo užrioglinta kokia nors kopytelė ar būdelė su Jėzusėliu.

Laisvojoj Lietuvoj žmonės pradėjo jau mažiau tais kryžiais domėtis, sako prof. Končiaus sūnus. Gal ateis laikas, kada jie visiškai išnyks ir bus pamiršti. Taigi prof. Končius nusistatė šią "kryžių gadynę" užrekoruoti, kad Lietuvos ateitis matytų savo praeitį.

Žinoma, mediniai jo drožiniai negali būti amžini paminklai. Tai ne egiptiečių piramidės ir ne graikų ar romėnų skulptūra. Prof. Končius gerai tatau žino, todėl jis nepasitenkina vien tik drožinėti, bet rašo ir knygas ta tema. Dirbdamas Lietuvos universitete, jis laisvu laiku keliaudavo po Lietuvą šią tautodailę fotografuodamas. "Jis reikirdavo vaizdus, kurie pradėjo jau nykti iš Lietuvos liaudies kultūros", sako jo sūnus Liudvikas.

Jis ne tik fotografavo, bet rašė ir paaiškinimus. Jis jau turi parašęs daugiau kaip

Desinėje Bostono kardinolas Cushing, kairėje Airijos kardinolas Conway, susitikę bažnyčios visuotiniame susirinkime Romoje.

20 knygų. Viena knyga yra tik vienu kryžiu. Ten nagrinėjamas mūsų folkloras — tautodailė. Kitos knygos yra kitų mokslų turinio. Jis rašo lietuviškai, bet gerai vartoja ir kitas kalbas: lenkų, vokiečių, prancūzų ir rusų.

Jis buvo prašomas padaryti didelį menišką kryžių su šventųjų figūromis Vatikano paviljonui pasaulinėje New Yorko parodoje, bet prašymą atmetė. Jis nemėgsta, kad jam kas nurodinėtų, kaip ir ką daryti. Jis nori būti laisvas.

Geros jam sveikatos ir ilgų metų!

S. Michelsonas

MIRĖ DIEVINAMAS ŽMOGUS

Praeitą savaitę Philadelphiaus priemištis mirė negras George Baker, kuris save vadino Dievu ir laikė nemirtingu, o jį tikėjusieji vadino "dieviškuoju tėvu".

Bakerio amžius buvo laikomas didelėje paslapy, bet jo ilgametis advokatas Norris sako, kad Baker turėjo apie 100 metų. Yra žinoma, kad jis pirmą kartą vedė 1882 metais, o antrąjį kartą 1946 metais 21 metų baltąją kanadietę.

Baker, kaip sakytą, buvo negras, bet į savo vadovaujamą "Taikos karalystės" judėjimą (jis tai vengė vadinti sekta) priimdavo ne žiūrėdamas rasės, tautybės ar religijos. Baker ypač pagarsėjo depresijos metu, kada jo pasekėjų skaičius siekė kelių milijonų. Jie visi akylai jo klausė. Jie negėrė ir nerūkė, nesiplūdo, vyrai ir žmonos gyveno atskirai, nes "šventasis tėvas" mokė, kad perdidelis vyrų ir moterų artumas nėra sveikas dalykas.

Depresijos metu Baker savo pasekėjams parūpindavo darbą, o vykdydamas rinkliavas jis įsigydavo maisto atsargų ir jomis maitino alkanuosius. "Dieviško tėvo" pasekėjus mieliau priimdavo į darbą, negu kitus negrus, nes buvo žinoma, kad jie yra be priekaištų teisingi.

Kaip minėta, Baker pasekėjai jį vadino Dievu. Tą jų tikėjimą ypač sustiprino šis toks faktas.

1932 m. aukščiausio teismo teisėjas Smith nubaudė Bakerį kalėjimu už viešosios tvarkos pažeidimą (vėliau tas nutarimas buvo panaikintas) ir po 4 dienų staugė pats mirė. Bakerio pasekėjai džiaugėsi ir šaukė, kad jų "Dievas" savo rūstumu Bakerio pasekėjai, kurie tikėjo, kad jis nemirtingas?

Ką dabar sakys ir darys jo pasekėjai?

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

PALIK ASARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės atsiminimai iš Sibiro tremties kentėjimų, surašyti Algirdo J. Nasvyčio, 253 psl., kaina \$3.00.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (Juozas Adomaičio-Dėdės šerno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kaivalytės-Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina ... \$2.00

SVENTADIENIS UZ Miesto, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINIS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuota rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 6-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina ... \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios svedų rasytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liudžiuvienė, 88 psl. kaina ... \$1.00

KASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina ... \$3.00.

GRALYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina ... \$1.80.

VIENISI MEDŽIAI, romanai, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina ... \$5.00.

TUŽŲ KLUBAS, Antano Tuho 11 novelių, 196 psl., kaina ... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina ... \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

Gerai žodynai

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekviam reikalingus žodynus:

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, v. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraicio, I taida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl. kaina \$12.00

"KELEIVIO" SUKAKTUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRĄ NUOTRAUKĄ GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

Išrašykite
KELEIVĮ
savo draugam

MOTERŲ SKYRIUS

ZEMAITE

Sutikai

(Tęsinys)

Slenka laikas, lekia diena po dienos, savaitė po savaitės, metai po metų kaip raiti joja. Nepaspėjo vasara išaušti, žiūrėk — atslenka jau ir ruduo, įkandin žiema; beveizint ir vėl saulelė aukštyn, pavasaris artyn. Linksmybės ar nuliūdimo, turtuose ar varguose gyvena žmogus, vis tiek; laikas, nesizvalgydamas nei apsidodamas, lekia ir lekia nuvestuoju taku. Daug lietaus išlijo, daug giedros iškaitino, daug sniego iškrito ir nutirpo, daug sykių Dubysa užkilo, putojo ir vėl nukritusi vagoj srauniai bėgo; daug sykių viskas jau persimainė nuo užpernykščio pavasario, kada gražiū laiku, gražioje vietoje, pačiame paupyje susėdę Magdelė su Juozu kalbėjosi.

Šiandien, nors jau daugiau kaip dveji metai pralėkė nuo to laiko ir oras kitiškas, — nes jau šv. Jonas, jau didžiau vasarop linkui, — vienok pavasarėlis toks pat gražus ir ramus. Pažįstami mums Magdelė su Juozu, — seniai jau susidėję Sutkai, — gyvena trobelėje, turi kelis savo žemės murgus, Juozapui jo tėvo atiduotos. Tėvas senelis, ne taip senelis kaip dusulingas, nebegalėjo sunkiai dirbti. Motina, nors tvirtesnė, viena nevaliojo laukelius apdirbti, todėl liepė sūniui Juozapui vedus pareiti gyventi. Visi dirbo, kiek kuris begalėdamas krutėjo, ir visi dailiai maitinosi, vienoje trobelėje ir vienoje kamarelėje talpindamos. Duonelės, putrelės užteko iš savo žemės. Turėjo karvelę pasimilžti, kumelėlę žemei išarti, paršelių pasikersti, vištelę, gaidelį, katelę, šunelį; tai — ir visi gyvuliai ir visa nauda. Maža teturėjo, maža tereikėjo.

Šį vakarą, kaip sakiau, gražus ir ramus pavasarėlis. Lankos žaliuoja, rugeliai siūbuoja, žiedais apsidraikę, dulkai, net miglojasi; gegužės kukuoja, piemenėliai dainuoja, net garsas mušai ir dangų. Kur tik akį mesi arba ausį atkreipsi, visur gali pasidžiaugti.

Mūsų Sutkai betgi nesidžiaugė oro gražumu; bet visi nuliūdę, nusiminę, rūpinasi grobstosi, pagalbos ieško. Magdelė, sopulių suspausta, dejuoja troboje; tėvas senelis, lauke užsikvėpęs ant tvoros, kosėdamas ražančių barškina. Juozapas, išpuolęs iš trobos, rankas lauždamas, šaukia:

— Nebelauksiu nieko, tučtuojau važiuoju daktaro.

Motina, išsiginusi paskui, šaukė:

— Ką tu, vaikel, padarysi su ta viena kumelėle? Nenorės daktaras nė važiuoti, o dar prieš naktį. Dar ir ratukai tebėra mėšlinuoti.

— Reikia pirma nuplauti, — pridėjo senis.

— O ką aš dabar veiksiu? Patarkit. Bijau Magdelę numarinti.

— Pone Jėzau, sergėk nuo mirimo! — sušuko tėvas. — Bėk į sodą, be negausi kame arklus.

— Nieka, — tarė motina, — visų arkliai ganykloje, naktis užaina; kada kadės bus, o čia reikia spėriai. Verčiau lėk į dvarą, apkabink ponios kojas — ji pasigailės, nusišys arklus. Bėda man, kad aš pati negaliu bėgti: bijau čia prastoti. Žinau, kad tuojau išmelsčiau.

— Tu, Motin, būk prie ligonio, o tu, Juozai, greitesnis, bėk skubinas, — liepė tėvas. — Neišgąsdink ponios, ir pats netruk! Pasiimk kepurę — užsikosėjęs šaukė Juozui, nes iš stubos buvo be kepurės bebėgęs.

— Netruk, Juozeli, netruk, — prikalbinėjo motina, grįždamai į vidų. Bet Juozapas nebegirdėjo, nes jau per pusvarnį buvo nuo dvaro nulėkęs.

Motina, žengdama per slenkstį, jau Magdelei kalbėjo:

— Juozas išbėgo į dvarą... Prašys ponios ir parvės daktarą, pagelbės tave, mano pupele.

Ji klostinėjo glostinėjo ligonį. Ta, motinai į ranką pabučiavusi, tarė:

— Ačiū, mamute, kad patarei daktarą vežti. Gal dar negausiu mirti.

Viltis spėrus sulaukimo pagalbos nuramino Magdelę; nutilo, užmerkė akis ir glūdojo kantriai. Tėvas poteriaudamas mąstė:

— Jeigu negautų arklį dvare, reikėtų nors viena kumelėle važiuoti. Juozas, vargšas, laksto kaip sudegęs... pirmas sykis, nenusimano, ką bedaryti. Kiek kartų man taip buvo, bet daktaro nė sykio nevežiau: kurs augo — užaugo, kurs mirė — numirė, o motina ir šiandien sveika tebėra. Ir čia, rodos, apsieitų ir be daktaro, tik truputį kantrybės reikia.

Taip mąstydamas ir pasikosėdamas, traukė ratukus prie klanu nuplauti ir pasitaisyti dėl visa ko. Motina, nu-

Daktaro John McGinn iš Orrington, Me., žmoną buvo pagrobęs iš bepročių ligoninės pabėgęs Roger Haller (kairėje kėrtėj), bet po 24 valandų paleido, jai nieko blogo nepadaręs.

Grįžtu namo

(Tęsinys)

Penktas laiškas
iš Kolumbijos

Mano sparniukai jau pakelti, lagaminai jau supakuoti, bet prieš išvažiuodama dar noriu papasakoti, kad pamačiau spektaklį, kokio nesitikėjau — studentų riaušes.

Mūsų namo kiemas rubežiuojasi su valstybinio universiteto žeme. Iš kiemo pusės matyti tik jaunas parkas, o pastatai gerokai toliau, bet kai tame mokslo židiny pasidaro neramu, tai artimi kaimynai yra priversti matyti ir stebėti, kaip jaunimas triukšmauja. Kaip tik ir man teko būti tokių riaušių liudininke.

Vakar grįžtant namo takasis turėjo sustoti tolokai nuo namų, nes kelias į mūsų miesto dalį mašinoms buvo uždarytas — studentai triušmauja. Tai ką darysi — reikia eiti pėsčiomis.

Visur matyti karo policija, neleidžiama mašinoms važiuoti tuo keliu, kurį veda į mūsų namus, nes studentai padegę automobilį. Pėstiems nieko nedar. Tai gi klampojam tais stebėtinai išdažytais šaligatviais.

Ramu. Tik vakarop, lankant kaimynus, gatvėje, kuri eina pro universitetą ir kuri veda į aerodromą, pamatėme liepsnojančius lauželius skersai gatvės. Vadinasi, kelias į aerodromą uždarytas.

Šiandien namo atvažiuoju autobusu. Išlipau prie universiteto. Matau, studentai po parką vaikstinėja su knygomis, atrodo rimti. Tai

tie, kurie prie riaušių neprišėda. Tik priėjusi namus, pamačiau būrius jaunuolių su akmenimis rankose. Kitoje bloko dalyje skersai gatvės — raitoji policija. Studentai laido į juos iš tolo akmenimis, bet policininkai ramiai ant savo arklų sėdi. Manęs studentai neužkabino, nors, sako, tokių riaušių metu dažnai prasiveržia pyktis ir užsieniečiams.

Sugrįžusi pro langą stebėjau, kaip būriais pasiskaidę studentai iš tolo erzino, pūdo ir akmenimis mėtė policininkus. Bet policijai įsakyta nesiduoti išprovokuojamai. Ji stovi ir laukia.

Kelis kartus pro namus prajojo raitų policininkų būrys su nuogais kardais, vydamiesi, matyti, jau akmenimis laidžiusius studentus.

Toli sukaukė ambulansas. Matyti, kas nors yra sužeistas. Civiliniai žmonės būriais stovi šaligatviuose ir žiūri, kaip studentai erzina policiją. Žiūrovai pasyvūs, simpatijų niekam nereiškia. Kai kurios krautuvės užleido ant langų geležines užuolaidas, kad kartais akmenimis neišmūstyti stiklų.

Mūsų gatvės galas jau pertvertas liepsnelių tvara. Netrukus išskyla didelis dūmų stalpas — uždegę gatvėje paliktą policijos kapitoną mašiną. Sūkavimai, bėgančių kojų tukseimas pinasi su prajojančių raitų policininkų arklų kanopų bilde.

Dar tik 8 val. vakaro. Vakarėniaujant pasigirsta dar atskiri šūkavimai, kanopų triukšmas.

raminusi ligonį, apyvoką ėjo, nes saulelė visai jau leidosi. Pamačiusi tėvą betraukiant ratukus, nubėgusi stūmė bardamos:

— Dvasios neatgauni, o taip sunkiai trauki! Nematei mane pasišaukti?

— Užtenka darbų ir tau.

— Su darbais pusė bėdos, kad tik Dievas duotų visiems sveikatą. Ar aš nesakiau? Ir brendi į vandenį, tai per naktį po to — kvenkš, nė akių nesudės, rytą visiškai ligonis.

— Ką padarysi, matušėle: mūsų vaikai — mūsų vargai.

(Bus daugiau).

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Prašau Tamstos atsakymo bei patarimo.

Pirkau 1965 metų "Compact" Dodge automobilį. Šis automobilis turi 2-ju metų garantiją. Chrysler korporacija garantuoja medžiagą ir darbą. Dabar šis mano naujas automobilis turi daug trūkumų. Trūkumai buvo rasti nuo pat pirmos pirkimo savaitės. Dodge pirklys (dealer'is) pradžioje ir garantavo viską pataisyti. Kai atėjo pirma vadinamoji "service" diena, jie išlaikė mano automobilį 2 dienas ir nieko nepataisė. Po to rašiau į Detroitą Dodge-Chrysler prezidentui 4 kartus. Į visus tuos laiškus atsakė teigiamai, pradžioje automobilį pataisyti. Dodge dealer'is vėl paėmė mano automobilį, išlaikė jį 3 paras ir tik truputį automobilį aptaisė. Didžiama defektų — stabdžiai "brake fluid", vairavimo defektas (steering box leak), kaikurios dalys, kurios rūdija — liko nesutaisyti.

Paskutiniame laiške korporacijos prezidentas rašo iš Detroito, kad automobilis turi būti pataisytas ir kad pirklys yra atsakingas už automobilio pataisymą. Tačiau tas mūsų pirklys nenori nei žinoti, nei girdėti. Jis sako, kad automobilis yra geras ir kad jis viską pataisė, kas buvo taisytina. Dabar jau praėjo 9 mėnesiai, ir vis jie automobilio nesutaiso. Aš manau, kad automobilis nėra pataisomas, ir aš noriu, kad Chrysler korporacija pasiimtų atgal tą naują supuvusį automobilį, su kuriuo važiuota tik 5,000 mylių, ir kad jie man grąžintų pinigų, kadangi aš esu jų melagingai apgautas.

Ar negalima būtų jų priversti pasiimti automobilį ir man grąžinti pinigų? Laukiu atsakymo.

J. S.

New York

Atsakymas

Patarčiau Tamstai nuvežti automobilį pas gerą mechaniką, kuris jį gerai apžiūrės ir Tamstai raštu nurodys, kas yra taisytino šitame automobilyje. Tai turi būti padaroma, nurodant kiekvieną defektą ir kaip jis turi būti pataisomas. Žinoma, taipgi nurodant kiekvieno tokio defekto pataisymo kainą. Šį raštą pridėjus, reiki-

Jau 11 val. nakties. Ramu. Rytoj reikės anksti važiuoti į aerodromą, nes, jei pagrindinis kelias užtvirtas, teks kairį nors jį pasiekti pašaliniais keliukais.

Malonu buvo svečiuotis, bet, Viešpatie, kaip pasiilgau Amerikos žemėlės!

L. Janušienė

už garantijos neįsipildymą — breach of warranty (express warranty). Jei tektų kreiptis šiuo reikalu į teismą, teismas priteis nuostolius (damages for breach of express warranty).

Kas liečia Tamstos norą grąžinti automobilį ir atgauti savo įmokėtus pinigus, — aš labai abejoju, ar Tamstos teismas šitokią Tamstos prašymą patenkintų. Toks prašymas būtų tolygus prašymui pirkimo-pardavimo sutarčiai panaikinti (rescind). Tamstos aprašomomis aplinkybėmis teismas, be abejo, būtų tos nuomonės, kad nuostolių atlyginimas būtų pakankama priemonė šiam reikalui užbaigti.

KLAIDA

Praeitame numery Teisės patarimų atsakyme išbrovė didelė korektūros klaida, kuri keičia sakinio prasmę. Ten atsakymo pirmosios skilties trečiasis iš apačios sakiny yra toks: "Jei net žmogus savo testamentu aiškiai nepasako, kad jis nenori palikti savo žmogui turto, tai reikalau nekeičia". Tas sakiny turėjo būti taip išspausdintas:

"Jei net žmogus savo testamentu aiškiai pasako, kad jis nenori palikti savo žmogui turto, tai reikalau nekeičia".

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

DEI LAISVOS LIETUVOS Lietuvių socialdemokratų raštai dėl bolševiku okupuojamos ir teros Lietuva. Kaina 25 Cent.	NEMUNO SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
ILGASIS I PRAETI. Romėnų istorija. 25 Cent.	STIVIL ISEIJA AMERIKOJE. Romėnų istorija. 25 Cent.
DIENOJANT. "Sąjunga" katalikų. 25 Cent.	ROMA. 1935 metų Suvalkų apskrityje vykusių žemės ūkio ekskursijų. 25 Cent.
DEI METAI. Kinas. Bialos antroji dalis. 582 puslapių. Kaina 2.00.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
STIVIL DAIVOS AMERIKOJE. Romėnų istorija. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
SOCIJALIZMAS IR RELIGIJA. P. V. Vandersloide. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
RIEBOVICHIS LITHUANIAN. RIEBOVICHIS M. Inkinė. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
EMAITES RASTAI. Gardosios. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
UOZAS STALINAS. arba K. Kankaus išronis. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
LIETUVIŲ LIADILS MENAS. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ. arba komunistų diktatoriai faktų šviesoje. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.
ALTORIŲ SESELY. V. Putno-Mylaičio romanas. 25 Cent.	STIVIL SŌNOS. Andrius Valiusko romano antroji dalis. 426 puslapių. Kaina 2.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, 1-22

VIETINĖS ŽINIOS

VIENĄ BAIGIA,
KITĄ PRADEŠ

Lietuvių Enciklopedija jau artėja prie galo. Su 35-ju tomu kitais metais ji bus baigia. Ji skirta mums patiem, bet labai būtų svarbu, kad būtų liuanistinė enciklopedija ir svetima kalba. Joje nemokantieji lietuvių kalbos galėtų rasti teisingų žinių, kurios liečia Lietuvą ir lietuvių.

Tokią enciklopediją anglų kalba numato pradėti leisti Lietuvių Enciklopedijos leidykla, jei, žinoma, atsirastų pakankamas skaičius ją prenumeruojančių.

Tuo tikslu leidykla išsiuntinėjo Lietuvių Enciklopedijos prenumeratoriams laiškus, klausdama, ar pritaria tokiai anglų kalba enciklopedijai.

Numatoma jos išleisti 6 tomus, pirmąjį 1967 m. ir paskutinįjį po 5 metų. Kaina už visus tomus \$90.

Tokios enciklopedijos reikalingumas neabejotinas, bet sumanymas įvykdomas tik mums patiems jį remiant.

akt. Kelečius ir Martinaitę
Bostone gastroliu,

Grudžio 4 d. Bostone vaidins išgarsę aktorai Kelečius ir Martinaitę. Jūs kviečia akademis jaunimas.

Dail. J. Bagdono paroda
uždaryta

Visą savaitę čia tęsėsi dailininko Juozo Bagdono paroda praeitą sekmadienį buvo uždaryta. Jo abstraktinio meno kūryba susilaukė gyvo bostoniečių dėmesio, ir nupirktą paveikslų. Daugiausia jų nupirktą paskutinę dieną.

Akademis jaunimas čia dail. J. Bagdonui keliom progom buvo surengęs nuosirdų pagerbimą.

REIKALAUKTE

naujausių ir geriausių ilgo grojimo

lietuviškų
PLOKŠTELIŲ
(rekordų)

Neprimkite jokių pakaitalų žiūrėkite Request firmos ženklą. Veltui siunčiamų katalogų klauskit artimiausioj krautuvėj arba rašykite:

REQUEST RECORDS
66 Mechanic Street
New Rochelle, N. Y.

Ieškau moters, gali būti ir su vaikais. Turiu namus, automobilį.

J. Zagaras, 4927 W. Commerce St., San Antonio, Tex.

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

Paragink savo pažįstamus

išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

SKAUTŲ TĖVŲ
RŪPESTIS

Rugsėjo 14 d. skautų būkle, Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos namuose, įvyko skautų tėvų susirinkimas. Susirinkimo dėmesio centre buvo skautams stovyklos įsigijimas ir lėšų šiam reikalui kaupimas.

Bostono skautų vadovų ir skautų tėvų komiteto rūpestis yra surastos kelios vietos. Susirinkime jos buvo schemomis ir foto nuotraukomis pavaizduotos. Jų dydis ploto atžvilgiu yra maždaug 150 ekerių, prie ežerų, miškuose, kai kurios turi jau ūkiškus įrengimus (vandenietį, elektrą ir keletą trobečių). Jų kaina maždaug 30-50 tūkstančių dolerių.

Stovyklos ieškoma visam Naujosios Anglijos skautų rajonui. Rūpestis yra visų, ir jis visus vienodai įpareigoja surasti tinkamiausią vietovę, kuria ne tik jaunimas, bet ir senimas galėtų vienodai džiaugtis.

Stovyklos dar ieškoma, o lėšos jau pradėjo plaukti, ir tai rodo, kad reikalas yra aktualus. Štai vien Zalgirio tunto tutininko Č. Kiliulio pastangomis per trumpą laiką surinkta 3,000 dolerių. Po šimtinę suaukojo 29 asmenys, jų gražus sąrašas kabos skautų būkle. Tai pirmieji ryžtuoliai. Skautus visi myli ir jiems geriausia širdies kertelę užleisti. Skautų vyriausį šūkiu visi vilioja, visus patraukia, visus šildo. Jau yra paruoštas stovyklos reikalu Bostono skautų tėvų komiteto laiškas į Bostono ir jo apylinkės visuomenę. Kai ji gausime, su dėmesiu skaitysime ir pergalvosime. Mūsų skautiškasis jaunimas neturi būti kampininkas svetimos stovyklose ir blogiausiu laiku. Tyra ir gražia gamta mes turime pasiekti bet kada, visokių metų laiku.

Spalio 2 d. tėvų komitetas skautų reikalams rengia koncertą - balii. Skautai ir rengėjai tikisi, kad plačioji visuomenė jų nepamirs.

K. Š.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonienės atsiminimai iš Sibiro vergų stovyklos, surašyti A. J. Nasvyčio, 222 psl., kaina \$3.95.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, parašė Kostas Jurgėla, kaina \$10.

"Twenty years' struggle for freedom of Lithuania," redagavo J. Audėnas, kaina \$1.50.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršelais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

Rungtynės dėl lietuvių
taurės

Spalio 16-17 dienomis Boylstono klube, YMCU, įvyks atviros Bostono šachmatų pirmenybės, kuriose miesto šachmatininkai rungsis dėl Lietuvos pereinamosios taurės. Šią dovaną yra paskyrusi So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. Pirmieji jos laimėtojai 1964 metais buvo Gediminas Sveikauskas ir Alexis Keyes (jugoslavai). Jiedu drauge pasidalino Bostono čempiono titulu.

Bostono šachmatų čempiono vardas yra penkis kartus laimėtas lietuvių: Povilas Tautvaišas laimėjo 1949 m., Kazys Škėma 1950 ir 1951 m., Gediminas Sveikauskas 1959 ir 1964 m.

Bostono B klasės nugalėtojai: Petras Kontautas 1950 m., Jonas Starinskas 1951 m., Gediminas Kuodis 1957 ir 1958 m. būdamas 12-13 metų amžiaus.

Ta proga dera atžymėti, kad Mass. jaunuolių nugalėtoju 1960 m. buvo Algis Makaitis. II vietos laimėtoju Algirdas Leonavičius. Bet, Algis Makaitis laimėjo 1960 m. Naujosios Anglijos B klasės pirmenybės Hartforde. Makaitis ir Leonavičius dalyvavo Bostono pirmenybėse. Laukiama, kad atvyks ginti Bostono čempiono vardą Gediminas Sveikauskas iš New Yorko ir dalyvauti — jo brolis Leopoldas Sveikauskas iš N. Jersey.

Laisvė Varpo koncertas

Tradicinis Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 10 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos didžiojoje salėje, trečiajame aukšte. Šis koncertas išsiskirs iš ankstesniųjų šios rūšies koncertų tuo, kad jo programą atliks nuolatiniai Laisvės Varpo bendradarbiai: sol. Daiva Mongirdaitė-Richardson, sol. Stasys Liepas ir sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojant kom. Julijui Gaideliui. Visi jie įsijungia į rengiamą koncertą be jokio honoraro, skirdami visas to koncerto pajamas tolimesniam Laisvės Varpo išlaikymui, jo stiprinimui ir tobulinimui. Tai gražus mūsų kultūrininkų pavyzdys. Jeigu juo pasėks kitų, o taip pat plačioji visuomenė, tai bus sudaryta Laisvės Varpui reikalinga parama.

Lietuviai inžinieriai ir architektai jau atkreipė į rengiamą koncertą rimtą dėmesį, įtraukdami jį šaukiamo suvažiavimo dalimi. Koncerto proga leidžiama programos knygelė, į kurią verslininkai, profesionalai, kultūrinės ir visuomeninės organizacijos, o taip pat atskiri asmenys įsirašo savo skelbimais, sveikinimais, koncerto rengimo garbės rėmėjais arba rėmėjais.

Po koncerto bus bendros vaišės, veiks valgių ir gėrimų bufetas, šokiams gros geras orkestras.

Kaip Laisvės Varpas yra ne atskiri asmenų ar grupių reikalas, bet visos visuomenės rūpestis, taip lygiai rengiamas koncertas yra visuotinis, kurį siejosi lietuvių visuomeniniai ir kultūriniai reikalai. Jo pasisekimas pareina ne vien nuo to, kurie rūpinasi jo rengimo darbais ar programos atlikimu, bet taip pat nuo visos visuomenės.

Kultūros klubas pradėjo
naujus metus

Rugsėjo 25 d. buvo pirmasis šį rudenį Bostono Lietuvių Kultūros Klubo susirinkimas.

Visų pirma dalyviai atstoję minutę tylos susikaupe pagerbė neseniai mirusius veiklius klubo narius — dr. Bronių Baškį ir inž. Kazį Kriščiukaitį.

Pirm. Izidoriui Vasyliūnui pristatius naująją valdybą (vicepirm. Rima Bričienė ir Elena Šnarienė, sek. Povilas Žičkus, išd. Juozas Vembrė, studentų atstovas Algis Lapsys), dr. Alfredas Kriščiūnas kalbėjo apie atominio amžiaus žmogaus negalavimus. Jis vaizdžiai papasakojo, kaip šių dienų žmogus gyvena nuolatinėje įtampoje ir kaip dėl to jis "serga", nors ir sveikas būdamas. Daktaro mintys sukelė daug paklausimų, į kuriuos jis taip pat vaizdžiai atsakinėjo.

Solistei Salomėjai Valiūkienei dėl susirgimo negalint atvykti, meninę programą atliko smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su savo sūnum Vyteniu, kuris akomponavo.

Susirinkimas, kaip paprastai, buvo baigtas kavute, kurią gurdėdami susirinkusieji dar porą valandų turėjo progos pasikalbėti įvairiais klausimais.

New Yorko teatras Bostone

Praeitą sekmadienį So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje vaidino V. Valiuko vadovaujamas New Yorko lietuvių teatras. Jis čia parodė tris Vinco Krėvės veikalų ištraukas: iš Dangaus ir šemės sūnų, Šarūno ir Raganiaus. (Prie dangaus vartų).

Vaidinimai vyko beveik koncertine forma — aktoriai dėvėjo smokingus, buvo be grimo ir tik su "simboliškomis" dekoracijomis. Taigi tokioji vaidybinė forma belieka tik du svarbiausi elementai: aktoriaus talentas ir autoriaus tekstas.

Vaidinimą publika sekė susikauptusi. Atrodo, kad visiems geriausiai patiko ištrauka iš Raganiaus, kurią gaivino šmaikštus Vinco Krėvės satyrinis dialogas ir akt. Kazio Vasiliausko vaidyba.

Apilamai, į šį visą žodžio koncertą įdėta daug režisieriaus Vyt. Valiuko talentingų pastangų ir vaidintojų nuosirdaus darbo.

Inscenizavimuose dalyvavo Vyt. Valiukas, Edvardas Liogys, Vytautas Abramaitis, Leonas Karmazinas, Kazys Vasiliauskas, ir dvi moterys — Elvira Ošlapienė ir Vincė Jonuškaitė, buv. iškil. Valst. Operos teatro solistė, dabar nuosirdžiai padedanti tremties dramos teatrui. Ji čia atliko skaitytojos vaidmenį.

Publikos buvo daug. Vaidinimą rengė ALT S-gos Bostono skyrius.

Po vaidinimo suruoštuos Tautin. Namuose užkandžiūos buvo pasikeista aktorių ir rengėjų bičiuliškais žodžiais.

Prancūzų dainininkė Juliette Greco buvo rasta savo bute be sąmonės. Mat, ji per daug privalgė miegamųjų miltelių. Gydytojams betgi pavyko jos gyvybę išsaugoti.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 2 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Bostono Lietuvių Skautų Tėvų Komiteto pobūvis.

Spalio 3 d. Balfo banketas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

Spalio 9-11 dienomis JAV Inž. ir Architektų S-gos suvažiavimas, posėdžiai Tautinės S-gos namuose, o banketas spalio 9 d. Dorchester Plaza.

Spalio 10 d. Laisvės Varpo koncertas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

Spalio 16 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje skautų Židinio kaukių balius.

Lapkričio 7 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Pabaltiečių Dr-jos banketas.

Lapkričio 21 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje. Rengia "Ramonės" skyrius.

Grudžio 3 d. 8:30 val. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas Antano Smetonos koncertas.

Grudžio 4 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje aktoriai Martinaitė ir Kelečius skaito ir vaidina dramų ištraukas.

Vasario 13 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Minkų radijo talentų popietė ir N. Anglijos gražuolės balius.

Kovo 25 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas estės mezzosoprano Irene Loosberg koncertas.

Balandžio 1 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas latvio baritono Janis Klavins koncertas.

DOVANOS

už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUŠIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKES PIRMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ ŠIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIETI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VELTŲ BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSTIPRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSIAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ ĮŽENGĖS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINI JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija Lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir daugiausia kapitalą. Sąjoningas lietuvis, prisijungęs prie SLA, apdraudęs, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdraudus yra geresnė nėra. 2) SLA apdraudžia pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikiama SUSIVIENIJIMAS peino neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą. 3) SLA andrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais. SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00. SLA Taupomošios andraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo retikėtų sunkumų. SLA akcidentalinė andrauda reikalinga šiai laikais kiekvienam. SLA ligoje pasana tuo svarbi kad ligos atveju narys gauna pats. SLA galima gauti andrauda nuo gimimo dienos iki gilios senatvės. SLA kuopos yra žymensnės lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie andraudas ir įstojimo sąlygas. Kas nori platesniū informacijū tevų rašo į SLA Centra. LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 397 West 30th Street New York 1, N. Y.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško taktininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

Sekmadienį visi keliai veda į Balfio banketą

Kas dar nežino, primename, kad šį sekmadienį, spalio 3 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr.-jos III aukšto salėje bus Balfio metinis banketas su įdomia menine programa (dainuos vyrų šeštukas ir šoks O. Ivaščenės šokėjai). Pradžią 5 val. vak.

Banketą atvyks ir Balfio centro pirm. kun. V. Martinus, kuris ką tik grįžo iš Europos. Jis pasidalinis savo kelionės įspūdžiais.

Eilfas rūpinasi mūsų vargstančiais tautiečiais. Padėkime jam! Dalyvausime jo bankete!

Grįžo dr. B. Matulionis

Wallum Lake, R. I., dirbantis dr. B. Matulionis grįžo iš Europos.

Bostonas žygiuoja

Rugsejo 14 d. įvairių organizacijų atstovų susirinkime buvo tartasi žygio į Jungtines Tautas lapkričio 13 d. reikalui. Visi tam reikalui pritarė ir nutarė stengtis, kad iš Bostono tame žygyje dalyvautų bent 1,000 asmenų. Išrinktos komisijos, kurios rūpinsis propaganda, lėšų telkimu ir pigiausių susisiekimo priemonių parūpinimu.

Jau šiandien turėtume pradėti taip savo reikalus tvarkyti, kad lapkričio 13 d. galėtume kartu su tūkstančiais kitų vietų lietuvių, latvių ir estų dalyvauti New Yorke Madison Square Garden ir iš ten žygiuoti į Jungtines Tautas.

Bostono žygio reikalui rūpinantis dr. B. Matulionis Bendruomenės valdybai.

Trans-Atlantic Travel Service

Kelionių biuras, kuris parūpina klientams susisiekimo bilietus, užsako viešbučius, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visus pasaulio kraštus ir į Lietuvą.

Kartu yra

Didžiausia siuntinių persiuntimo įstaiga Naujojo Anglijos

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

IR
PODAROGIFTS SKYRIUS

390 West BROADWAY, So. Boston, Mass. 02127.

Tel. AN 8-8764

Siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO. Iš tolimesnių vietų siuntinius siųskite paštu virš nurodytu mūsų adresu.

ĮVAIRIAS MEDZIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVI KAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiams — Podarogifto, Inc., pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Be to, galite užsakyti kelialapius į kurortus — sanatorijas su mineraliniais vandenimis ir kitas poilsio ir gydymo vietas. Podarogifto, Inc., užsakymus priimame paštu ir telefonu. Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių katalogų.

ĮSTAIGA LIETUVISKA. KREIPKITES LIETUVISKA! VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA JŲSŲ SIUNTINIUS AR UŽSAKYMUS. PERSIUNTIMAS GARANTUOTAS.

Siuntiniai ir užsakymai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais 8—12 val. d. Vedėja ALDONA ADOMONIS

TAUPOK DAUG \$\$\$\$ JŲSŲ KURO IŠLAIDOSE
Užsakykite pas mus įvesti GARSUJ 1965 METŲ
INTERNATIONAL karsto JŲ AKUON!

ĮRENGIMAS

JEINA:

95.000 BTU

krosnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 20 METŲ

RASYTA

GARANTIJA

\$100.-

NUOLAIDOS
PER LIEPOS IR
RUGPČIO
MĖNESIUS

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST., DORCHESTER, MASS. 02124

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Poetas B. Brazdžionis
su žmona lankėsi Bostone

"Lietuvių Dienų" redaktorius poetas Bernardas Brazdžionis su savo žmona Aldona praeitą savaitę lankėsi Bostone. Jie atkeliavo iš Los Angeles automobiliu, pakely sustodami Chicagoje, Toronte ir kitur, numatę užsukti dar į New Yorką, Baltimorę, Washingtoną. Brazdžioniai vieši savo sūnaus Algio šeimoje Hartforde, o Bostone aplankė eilę savo senų bičiulių, čia maloniai praleisdami vieną kitą dieną.

Izidoriaus Vasyliūno ir kun. Vincio Valkavičiaus koncertas

Spalio 7 d. 7 val. vakaro Cambridge, Holy Ghost ligoninės naujo pastato salėje, bus smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas, talkininkaujant smuikininkui kun. Vincui Valkavičiui.

Programoje, be kitų kūrinių, yra ir komp. Juliaus Gaidelio šiam koncertui sukurta "Introdukcija ir šokis".

Įėjimas į koncertą nemokamas. Čia aiškinamąjį žodį tars kun. V. Valkavičius.

Padėka

Mano brangiam vyrui daktarui Broniui Baškiui mirus, mane ir mano šeimą ištikusios skaudžios nelaimės ir liūdesio valandų esu sulaukusi artimų bičiulių ir lietuviškosios visuomenės jaudinančios užuojautos ir dvasinės paramos, kuri man visada liks atmintyje ir širdyje.

Aš nuoširdžiausiai dėkoju giminėms, artimiems draugams ir visiems kitiems, visokeriopai padėjusiems ligos ir laidotuvių metu ir dabar besirūpinantiems man ir mano šeimai tą didžiosios nelaimės skausmą ir liūdesį palengvinti.

Nuoširdžiausias ačiū visiems.

Irena Baškienė

Lietuviškos vestuvės
Cambridge, Mass.

Šį sekmadienį, spalio 3 d. 2.30 val. popiet Lietuvos Klubo salėje (Harvard-Windzor g.) įvyks Lietuviškų vestuvių inscenizacija, kurią ruošia Moterų Sąjungos 4 kuopa. Bus vaizdai ir visi linksmi praeisite laiką čia atsilankę, —sako rengėjos.

Romanas ragina neiti

į lietuvių susirinkimus

Turime Bostone "šventąblyvą asabą", kuri veda radiją ir per jį dažnai moko kitus visokių "krikščioniškų" dorybių. Tai Jonas Romanas.

Neseniai pradėjęs bendradarbiauti su Vilniaus radiju, rugsejo 19 d. programoje jis paskelbė šitokią "naujieną".

Girdi, kai nueini į bet koki lietuvių parengimą, tai tau pakiša trijų dolerių bilietą ar aukų lapą, prašydami dolerio. Mums, pensininkams, tai sunku, todėl jis ir neina į tokius parengimus ar minėjimus.

Iš jo žodžių seka išvada, kad ir kiti neikite...

Tai gi, Romanas jau, kaip sakoma, visai nuo koto nusmuko. Mes žinome, kad jis nėra vargšelis, kuriam būtų sunku Balfui, skautams, Al-tui. Bendruomenei ar kuriai kitai lietuvių šalpos, kultūros ar Lietuvos laisvinimo organizacijai dolerį išmesti, nes jis, užėjęs į bet kurį klubą, savo nuotaikai pakelti pajėgia ne vieną dolerį išleisti, todėl toks viešas gundymas nelankyti lietuvių parengimų, kurių pajamos skiriamos tam ar kitam labai svarbiam lietuvių reikalui, yra daugiau negu nesuprantamas.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutauptume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš prenumeratą pasibaigiant, atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje vis mažiau bus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

DABAR
visokių santaupų paskutinis
dividendas

4 3/8%

Mt. Washington Co-operative Bank

430 BROADWAY — SOUTH BOSTON
ANDrew 8-0379

FORDAS

**MES PARDUODAME PIGIAU
IR REMONTUOJAME GERIAU**

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS
24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS
KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ
(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinų pasirinkimas
žemiausia kaina

Norėdami talkos perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBICKĄ

dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOJOS ANGLIJOS LIETUVIŲ
KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte

AM Bangomis 1190 kilociklu

FM Bangomis 106.7 megaciklu

IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS — P. VISCINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUNiper 6-7209

R The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

So. Bostone — City Point išnuojami du butai: 2-jų ir 4-rių kambarių su vonia. Yra balti pečiai ir sinkos. Teirautis: po 5 val. vakaro tel. 268-2814

ISNUOMOJAMAS NAMAS
vieno buto — 6 kambarių So. Bostone, Silver gatvėje, su baldais ar be jų. Skambinti nuo 10 iki 5 val. vak. tel. AN 8-2805.

Taupyk pinigus!!!

Pirk
VILNONES IR KITAS MEDZIAGAS
į užsienį siųsti pas

M. J. Borofsky

30 Harrison Ave., Bostone

Žemesnės kainos negu kur kitur!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o ištadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.)... Visais Insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2488

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visus patalynos, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite viandos iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3330

Televiziją

ir radiją

Taiso Gera ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

Į P E D I N I S

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. AN 8-2124

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

iš stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną.

Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka

r komentarių, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į

Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broad-

way, So. Bostone. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2—4 ir 6—8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

TEL. AV 2-4026

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

taipgi pritaiko akinius

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VAL